

דוח הוועד המנהל

ליום 30 בספטמבר 2023

29 בנובמבר 2023

תוכן העניינים

- א דו"ח הוועד המנהל על מצב ענייני האגודה ליום 30 בספטמבר 2023 3
1. מגמות, אירועים והתפתחויות בפעילות האגודה ובסביבתה העסקית 3
2. תמצית עיקרי נתונים כספיים של האגודה 4
3. תזרים מזומנים, נזילות ומימון 11
4. אחריות ההנלה לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי על הגילוי- סעיף 302 וסעיף 404 של ה-SOX ... 12
5. אירועים מהותיים בתקופת הדוח ולאחריה 12

דו"ח הוועד המנהל על מצב ענייני האגודה ליום 30 בספטמבר 2023

הננו מתכבדים להגיש את הדוח על מצב ענייני האגודה לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 (להלן: "תאריך המאזן"). דוח הוועד המנהל על מצב ענייני האגודה לתקופה שהסתיימה בתאריך המאזן סוקר את השינויים העיקריים בפעילות האגודה ב-9 החודשים של שנת 2023 (להלן: "תקופת הדוח") לעומת הדיווח במסגרת הדוח התקופתי לשנת 2022 שפורסם ביום 30 במרס 2023, (להלן: "הדוח התקופתי") ולעומת התקופה המקבילה אשתקד.

הדוח נערך בהתאם להוראות חוזרי הממונה על רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון במשרד האוצר (להלן: "רשות הפיקוח"), ומתוך הנחה שבפני המעיין מצוי גם הדוח התקופתי, שאליו יבוצעו הפניות מתאימות במקומות הרלוונטיים.

1. מגמות, אירועים והתפתחויות בפעילות האגודה ובסביבתה העסקית

1.1. תחומי פעילות העיקריים של האגודה ושינויים שחלו בהם

לא חלו שינויים בתחומי פעילות האגודה בתקופת הדוח. לפרטים בקשר עם תחומי הפעילות העיקריים של האגודה ראו סעיף 4 לפרק א' לדוח התקופתי.

1.2. התפתחויות בסביבה העסקית והמאקרו כלכלית של האגודה

1.2.1. התפתחות בשוק ההון

בתקופת הדוח חלו התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית של השוק בכללותו ועל חברות הביטוח בפרט. לתשואות בשוק ההון באפיקים השונים ולשיעור האינפלציה השלכה מהותית על רווחיהן.

1.2.2. נתוני אינפלציה

מדד המחירים לצרכן (מדד בגין) (להלן: "המדד") עלה בתקופת הדוח בשיעור של כ-3.5% ואילו בתקופה המקבילה אשתקד עלה המדד בשיעור של כ-4.6%. המדד הידוע עלה בתקופת הדוח בכ-4.1% ובתקופה המקבילה אשתקד עלה המדד בכ-4.6%. שער החליפין של הדולר בתקופת הדוח עלה בשיעור של כ-8.5% ובתקופה המקבילה אשתקד עלה שער החליפין בכ-13.8%.

לשיעורי האינפלציה ולשינוי בשער החליפין של הדולר יש השפעה על התוצאות העסקיות של האגודה ובעיקר על ההכנסות מהשקעות, ההתחייבויות הביטוחיות והוצאות המימון.

2. תמצית עיקרי נתונים כספיים של האגודה

2.1. נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2023 (באלפי ש"ח)

ליום	ליום	ליום	נתוני מאזן
31.12.2022	30.09.2022	30.09.2023	
89,654	128,258	136,079	פרמיה לגביה
1,193,009	1,120,946	1,292,239	השקעות פיננסיות אחרות
137,275	190,252	173,398	מזומנים ושווי מזומנים
575,560	(<u>558,320</u>)	614,173	הון
1,344,984	(<u>1,373,244</u>)	1,474,749	עתודות ביטוח ותביעות תלויות ברוטו
779,065	(<u>797,785</u>)	814,842	עתודות ביטוח ותביעות תלויות בשייר
2,159,580	2,209,674	2,472,752	סה"כ מאזן

(* הוצג מחדש, ראה באור 2.4 לדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.)

2.2. תיאור התפתחות המצב הכספי

2.2.1. נכסים

1. סך כל הנכסים של האגודה ליום 30 בספטמבר 2023 הסתכם בסכום של 2,473 מיליוני ש"ח לעומת 2,210 מיליוני ש"ח ליום 30 בספטמבר 2022. הגידול האמור מקורו בעיקר מגידול השקעות פיננסיות אחרות בעקבות עליית שווי בעיקר בגין עליית שער הדולר, גידול בנכסי ביטוח משנה במקביל לעליית ההתחייבויות הביטוחיות.

2. פרמיה לגביה

פרמיות לגביה הסתכמו ליום 30 בספטמבר 2023 לכ-136.1 מיליוני ש"ח לעומת כ-128.3 מיליוני ש"ח ליום 30 בספטמבר 2022. העלייה בפרמיה לגבייה נובעת מגידול בפרודוקציה לתקופה ומשינוי בתחילת הביטוח לפרמיה החדשה.

3. השקעות פיננסיות אחרות

השקעות פיננסיות אחרות גדלו ליום 30 בספטמבר 2023 לכ-1,292 מיליוני ש"ח לעומת 1,121 מיליוני ש"ח ליום 30 בספטמבר 2022. הגידול האמור נובע מגידול בנכסים סחירים וכן מעלייה בהשקעות אחרות בעיקר קרנות השקעה.

1. הון עצמי ודרישות הון

סך כל ההון של האגודה ליום 30 בספטמבר 2023 הסתכם בסכום של 614,173 אלפי ש"ח לעומת 575,560 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022. הגידול נובע בעיקר מרווח לתקופה המדווחת.

משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II

על האגודה חל משטר כושר פירעון מבוסס Solvency II וזאת בהתאם להוראות חוזר הממונה "תיקון החוזר המאוחד לעניין הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II" שפורסם ביום 14 באוקטובר 2020 (להלן - "חוזר סולבנסי").

ביום 29 בנובמבר 2023 אישרה ופירסמה האגודה את דוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 30 ביוני 2023 אשר מפורסם באתר האינטרנט של האגודה בכתובת <https://www.bth.co.il>.

יצוין כי חישוב יחס כושר הפירעון הכלכלי מבוסס על נתונים ומודלים העשויים להיות שונים מאלה בהם עושה האגודה שימוש במסגרת הדיווח הכספי, ואשר מתבססים, בין היתר, על תחזיות והנחות הנשענות, בעיקרן על ניסיון העבר.

נתונים אודות יחס כושר פירעון וסף הון (MCR) כמפורט להלן.

1. יחס כושר פירעון

ליום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר**)	ליום 30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר*)	
522,119	587,168	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (SCR) (באלפי ש"ח)
352,279	370,188	הון נדרש לכושר פירעון (SCR) (באלפי ש"ח)
169,840	216,980	עודף ליום הדוח (באלפי ש"ח)
148.2%	158.6%	יחס כושר פירעון ליום הדוח (באחוזים)

השינוי ביחס כושר הפירעון ליום 30 ביוני 2023 בהשוואה ליום 31 בדצמבר 2022 נובע מעלייה בדרישת ההון של האגודה תחת הוראות המעבר, בעיקר עקב שינוי בתמהיל ההשקעות של האגודה בתוספת גידול ברכיב ההתאמה הסימטרית ומהגידול ההדרגתי בהון הנדרש לאור קיטון השפעת יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה.

(* כל מקום בדוח זה בו מופיע "בלתי מבוקר" המונח מתייחס לסקירה שנערכה בהתאם לעקרונות תקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3000 - התקשרויות מסוג Assurance שאינן ביקורת או סקירה של מידע כספי היסטורי.

(**) כל מקום בדוח זה בו מופיע "מבוקר" המונח מתייחס לביקורת שנערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי.

2. סף הון (MCR)

ליום 31 בדצמבר 2022 מבוקר (**)	ליום 30 ביוני 2023 בלתי מבוקר (*)	אלפי ש"ח
88,070	92,547	סף הון (MCR)
522,119	587,168	הון עצמי לעניין סף הון (MCR)

3. יחס כושר פירעון- ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש המניות

ליום 31 בדצמבר 2022 מבוקר (**)	ליום 30 ביוני 2023 בלתי מבוקר (*)	ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות
522,119	587,168	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (באלפי ש"ח)
405,215	426,459	הון נדרש לכושר פירעון (SCR) (באלפי ש"ח)
116,904	160,709	עודף (באלפי ש"ח)
128.8%	137.7%	יחס כושר פירעון ליום הדוח (באחוזים)

עודף ההון לאחר פעולות הוניות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון, ביחס ליעד הועד המנהל:

יעד יחס כושר הפירעון הכלכלי שקבע הועד המנהל (באחוזים)	115%	115%
עודף הון ביחס ליעד (אלפי ש"ח)	56,122	96,741

(* כל מקום בדוח זה בו מופיע "בלתי מבוקר" המונח מתייחס לסקירה שנערכה בהתאם לעקרונות תקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3000 - התקשרויות מסוג Assurance שאינן ביקורת או סקירה של מידע כספי היסטורי.

(**) כל מקום בדוח זה בו מופיע "מבוקר" המונח מתייחס לביקורת שנערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי.

2.2.3 התחייבויות

סך כל ההתחייבויות של האגודה נכון ליום 30 בספטמבר 2023 הסתכמו לסכום של כ- 1,859 מיליוני ש"ח לעומת כ-1,651 מיליוני ש"ח ליום 30 בספטמבר 2022. הגידול האמור מקורו בעיקר בגידול בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה וגידול בזכאים שונים בעיקר בגין מבטחי משנה.

2.2.4 . נתוני רווח כולל (אלפי ש"ח)

נתוני רווח והפסד	לתקופה של 9 חודשים שהסתיימה ביום 30.9.23	לתקופה של 9 חודשים שהסתיימה ביום 30.9.22	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום 30.9.23	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום 30.9.22	לשנה שהסתיימה ביום 31.12.22
פרמיה שהורווחו ברוטו	439,015	387,378	150,048	130,897	517,781
פרמיות שהורווחו בשייר	215,102	200,144	74,733	65,846	266,767
תשלומים ושינוי בגין חוזי ביטוח ברוטו	314,982	(* 278,523)	114,189	(* 88,140)	365,475
תשלומים ושינוי בגין חוזי ביטוח בשייר	170,884	(* 109,981)	62,975	(* 38,129)	159,565
הכנסות / (הפסד) מהשקעות	95,629	(1,389)	25,080	(4,226)	11,304
רווח / (הפסד) כולל	78,713	44,890	19,756	11,802	62,338

(* הוצג מחדש, ראה באור 2.4 לדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

ביטוח כללי

2.3. רווח (הפסד) בביטוח כללי לפי ענפים (במיליוני ש"ח)

ענף	לתקופה של 9 חודשים שהסתיימה ביום 30.9.23	לתקופה של 9 חודשים שהסתיימה ביום 30.9.22	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום 30.9.23	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום 30.9.22	לשנה שהסתיימה ביום 31.12.22
רכב רכוש וטרקטורים	0.8	(11.3)	(4.7)	(3.2)	(19.3)
רכב חובה	0.5	(* 19.7)	0.1	(* 5.9)	28.5
ענפי אש רכוש, הנדסי ואחרים	12.6	13	1.8	6.3	24.9
ענפי חבויות	29.2	(* 21.1)	8.3	(* 1.8)	19.6
סה"כ	43.1	42.5	5.5	10.8	53.7

(* הוצג מחדש, ראה באור 2.4 לדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.)

2.4. הפרמיות (כולל דמים) של האגודה בביטוח כללי לפי ענפים (במיליוני ש"ח)

ענף	ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30.9.23		ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30.9.22		ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30.9.23		ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30.9.22		לשנה שהסתיימה ביום 31.12.22	
	ברוטו	שייר	ברוטו	שייר	ברוטו	שייר	ברוטו	שייר	ברוטו	שייר
רכב רכוש וטרקטורים	149.2	116.9	124.0	111.7	37.0	27.6	30.6	26.5	157.9	137.9
רכב חובה	78.5	48.4	74.2	34.5	17.4	10.6	16.5	7.5	92.6	42.9
ענפי אש, רכוש, הנדסי ואחרים	181.7	40.5	147.2	33.4	31.9	6.5	28.6	6.2	176.0	41.0
ענפי חבויות	98.0	41.1	84.1	37.9	16.0	6.1	15.9	6.8	100.1	45.4
סה"כ	507.4	246.9	429.5	217.5	102.3	50.8	91.6	47.0	526.6	267.2

2.5. רווח (הפסד) בביטוח כללי לפי ענפים (במיליוני ש"ח)

ענף	ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30.9.2023	ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30.9.2022	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30.9.2023	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30.9.2022	לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2022
<u>ביטוח רכב רכוש</u>					
פרמיות בשייר	105.8	101.2	35.8	33.9	135.7
שהורווחו					
רווח לפני מס	0.8	(11.3)	(4.7)	(3.2)	(19.3)
<u>(* Loss Ratio</u>					
ברוטו	83.5%	88.9%	91.0%	84.5%	92.5%
בשייר	80.1%	86.7%	115.7%	83.7%	90.3%
<u>Combined Loss (**Ratio</u>					
ברוטו	107.9%	113.2%	115.2%	109.5%	117.2%
בשייר	110.3%	110.7%	123.1%	108.6%	114.2%
<u>ענפי רכוש ואחרים</u>					
פרמיות בשייר	33.8	30.8	11.8	9.8	41.3
שהורווחו					
רווח לפני מס	17.6	13	1.8	6.3	24.9
<u>(* Loss Ratio</u>					
ברוטו	37.1%	86.1%	47.8%	82.1%	75.6%
בשייר	38.4%	34.4%	63.9%	19.2%	22.9%
<u>Combined Loss (**Ratio</u>					
ברוטו	56.9%	101.6%	55.9%	74.1%	91.7%
בשייר	69.0%	41.5%	87.8%	38.7%	31.2%

ענף	ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30.9.2023	ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30.9.2022	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30.9.2023	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30.9.2022	לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2022
ביטוח רכב חובה					
פרמיות בשייר	40.3	32.2	14.6	10.3	42.6
רווח (הפסד) לפני מס	0.5	19.7 (***)	0.1	5.9 (***)	28.5
ענפי חבויות אחרים					
פרמיות בשייר	35.1	35.9	12.5	11.9	47.2
רווח/(הפסד) לפני מס	24.2	21.1 (***)	8.3	1.8 (***)	19.3

(* **Loss Ratio** - מוגדר כיחס שבין התשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח (כולל עלויות עקיפות) לבין הפרמיות שהורווחו.

(** **Combined Loss Ratio** - מוגדר כיחס שבין התשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, עמלות, עלויות רכישה והוצאות הנהלה וכלליות לבין הפרמיות שהורווחו.

(*** הוצג מחדש, ראה באור 2.4 לדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

2.5.1 תיאור התפתחות דמי ביטוח והרווח בביטוח כללי

סך כל דמי הביטוח ברוטו בתקופת הדו"ח הסתכמו בכ- 507.4 מיליוני ש"ח לעומת סכום של כ- 429.5 מיליוני ש"ח לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2022 וכ- 526.6 מיליוני ש"ח לכל שנת 2022.

העלייה בדמי הביטוח בענפים המתוארים להלן נובעת מגידול במכירות, בעיקר בתחום פרט קיבוצי ומכירה דרך סוכנים.

א. ביטוח רכב רכוש וטרקטורים

הפרמיות ברוטו הסתכמו בתקופת הדו"ח בסכום של כ- 149.2 מיליון ש"ח לעומת כ- 124 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח לפני מס הסתכם בתקופת הדו"ח בסכום של 0.8 מיליוני ש"ח לעומת הפסד של כ- 11.3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. המעבר מהפסד לרווח נובע בעיקר מעליית תעריף הביטוח ומהכנסות מהשקעות.

ב. ביטוח רכב חובה

הפרמיות ברוטו הסתכמו בתקופת הדו"ח בסכום של כ- 78.5 מיליון ש"ח לעומת כ- 74.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה בפרמיה נובעת מגידול בביטוחי פרט, בעיקר בתנועה הקיבוצית. הרווח לפני מס הסתכם בתקופת הדו"ח בסכום של כ- 0.5 מיליון ש"ח

לעומת רווח של כ- 19.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח נובעת בעיקר משינוי בריבית חסרת סיכון המשפיעה על מלאי התביעות התלויות וזאת למרות עלייה ברווחי השקעות.

ג. ענפי אש רכוש, הנדסי וענפים אחרים

הפרמיות ברוטו הסתכמו בתקופת הדו"ח בסכום של כ- 181.7 מיליוני ש"ח לעומת כ- 147.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בפרמיה נבע בעיקר מעליית תעריף הביטוח ומהשפעת עליית שער הדולר על פוליסות נקובות דולר. הרווח לפני מס הסתכם בתקופת הדו"ח בסכום של כ- 12.6 מיליוני ש"ח לעומת רווח של כ- 13 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה ברווח נבעה בעיקר מתביעת אש גדולה שאירעה ברבעון הראשון אשתקד ומעלייה בתעריפי הביטוח.

ד. ענפי חבויות

הפרמיות ברוטו הסתכמו בתקופת הדו"ח בסכום של כ- 98 מיליוני ש"ח לעומת כ- 84.1 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח לפני מס הסתכם בתקופת הדו"ח בסכום של כ- 29.2 מיליוני ש"ח לעומת רווח של כ- 21.1 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נבע בעיקר מרווחים בהשקעות.

2.6. הכנסות מהשקעות

ההכנסות מההשקעות הפיננסיות מוצגות להלן:

1.1.22-31.12.22	1.7.22-30.9.22	1.7.23-30.9.23	1.1.22-30.9.22	1.1.23-30.9.23	
11,304	(4,226)	25,080	(1,389)	95,629	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו באלפי ש"ח

ההכנסות מושפעות בעיקר מן המסחר בשוק ההון בישראל.

3. תזרים מזומנים, נזילות ומימון

תזרימי המזומנים נטו של האגודה, אשר נבעו מפעילות שוטפת, הסתכמו בתקופת הדו"ח בסכום של כ- 70.1 מיליוני ש"ח. תזרימי המזומנים אשר שימשו לפעילות השקעה הסתכמו בסכום של כ- 31.2 מיליוני ש"ח. תזרימי המזומנים אשר שימשו לפעילות מימון הסתכמו בסכום של כ- 1.1 מיליון ש"ח. השפעת התנודות בשער החליפין על יתרת המזומנים הייתה כ- 1.6 מיליוני ש"ח. בתקופת הדו"ח יתרות המזומנים של האגודה גדלה בסכום של כ- 36.1 מיליוני ש"ח. האגודה מממנת את פעילותה ממקורות עצמיים (הון עצמי).

4. אחריות ההנהלה לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי על הגילוי - סעיף 302 וסעיף

404 של ה-SOX

הנהלת האגודה, בשיתוף המנכ"לית ומנהל הכספים של האגודה, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של האגודה.

על בסיס הערכה זו, מנכ"לית האגודה ומנהלת הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו, הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של האגודה הינן יעילות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהאגודה נדרשת לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך התקופה המסתיימת ביום 30 בספטמבר 2023 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של האגודה על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של האגודה על דיווח כספי.

5. אירועים מהותיים בתקופת הדוח ולאחריה

5.1 בתקופת הדוח ועד למועד פרסומו, פורסמו הסדרה וטיטות הסדרה שונות. מפורטות להלן אלה אשר להערכת האגודה יש בהן כדי להשפיע, בין אם בטווח הקצר ובין אם בטווח הארוך יותר, על השוק שהאגודה פועלת בה ו/או על האגודה, לפי העניין וכמפורט להלן, מעבר לעלויות של התאמת שיטות העבודה להוראות אלה, אלא אם כבר נזכרו בדוח התקופתי, ככל שחל בהן מאז שינוי מהותי.

5.1.1 ביום 9 בפברואר, 2023 פורסם חוזר ביטוח 1-8-2023 "עדכון הוראות החוזר המאוחד - הקצאת נכסים שאינם בשווי הוגן בעת הערכת עתודות ביטוח בביטוח כללי". חברת ביטוח זכאית להתייחס לפער שבין העלות המופחתת לבין השווי ההוגן של נכסים שאינם רשומים בדוח על המצב הכספי בשווי הוגן, למעט אגרות חוב מיועדות, בעת בדיקת נאותות העתודה (LAT) (להלן - "UGL"). ובפרט, בעת חישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי לצורך דיווח כספי בהתאם להוראות עמדת הממונה – נוהג מיטבי לחישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי ניתן להתחשב באופן שערך הנכסים בדוחות הכספיים העומדים כנגד ההתחייבויות.

רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון נתקלה במספר שאלות יישומיות לגבי אופן השימוש הראוי ב-UGL במסגרת הערכת עתודות הביטוח בביטוח כללי. חוזר זה בא להבהיר כיצד ניתן להתחשב באופן שיערוך הנכסים בעת הערכת עתודות הביטוח בביטוח כללי.

5.1.2 ביום 10 במאי, 2023 פורסם חוזר ביטוח 7-1-2023 "תיקון הוראות החוזר המאוחד בענף ביטוח רכב חובה". החוזר מעדכן את דמי הביטוח נטו בתאגיד המנהל של המאגר לביטוחי רכב חובה ("הפולי") בע"מ לכלי הרכב הבאים:

(1) רכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון בבעלות פרטית ובבעלות חברה;

(2) אופנועים בבעלות פרטית ובבעלות חברה;

(3) חלק מהרכבים המיוחדים - טרקטורון שאינו חקלאי (להשכרה), טרקטור משא שאינו חקלאי (להשכרה), טרקטור משא שאינו חקלאי (לא להשכרה), טרקטור משא חקלאי, רכב שטח (לא להשכרה), רכב שטח (להשכרה), ציוד הנדסי (מנועי או זחלי), נגררים אחרים רכינים/לא רכינים מעל 4 טון, נגרר לטרקטור/נגרר רכין לטרקטור מעל 4 טון, מלגזה.

כמו כן, במסגרת החוזר עודכנו דמי הביטוח נטו לטרקטור משא שאינו חקלאי, לרכב שטח (באג/גו קארט) ולטרקטורון שאינו חקלאי המשמשים בסיוור/תיור מאורגן, בליווי מדריך מאורגן במסלול מוכתב מראש ובפיקוח קציני בטיחות, כך שנקבעו עבורם דמי ביטוח נטו בגובה זהה לדמי הביטוח הנגבים עבור אותם כלים המושכרים לתקופה קצרה. החוזר יחול על פוליסות ביטוח רכב חובה שמועד תחילתן ביום 1 ביולי 2023 ואילך.

5.1.3. תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 17, חוזי ביטוח - בהתאם למכתב שה. 4112-2020 "מפת דרכים לאימוץ תקן חשבונאות בינלאומי מספר 17 (IFRS) - חוזי ביטוח" (7 ביוני 2020), בכונת רשות שוק ההון ביטוח וחסכון היה לקבוע את מועד היישום לראשונה של התקן בישראל לתקופות הרבעוניות והשנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2023 או לאחריו. במהלך התקופה שמיום משלוח המכתב הנ"ל ועד מועד פרסום דו"ח זה, פורסמו מספר עדכונים, כשהאחרון שבהם מיום 01 ביוני 2023 שה. 2294-2023 "מפת דרכים לאימוץ תקן חשבונאות בינלאומי מספר 17 (IFRS) - חוזי ביטוח - עדכון שלישי", דוחה את מועד היישום לראשונה של התקן בישראל החל מהתקופות הרבעוניות והשנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2025.

5.1.4. ביום 01 ביוני, 2023 פורסמה טיוטת חוזר ביטוח 2022-331 "תיקון הוראות החוזר המאוחד - נספח 6.2.1 לשער 6 חלק 2 בחוזר המאוחד, משתנים וקטגוריות בענף רכב חובה - טיוטה". טיוטת החוזר מוסיפה לרשימת המשתנים, שעל פיהם יחושבו דמי הביטוח בענף ביטוח רכב חובה, את המשתנים הבאים: נסועה; ביצוע קורס נהיגה לאופנוענים; מערכת בלימה אוטונומית; מערכת סיוע לשמירה בנתיב.

5.1.5. ביום 04 ביוני, 2013 פורסמה טיוטת מכתב שה. 1919-2023 "הכרעה בנושא קיזוז סכומים מתגמולי הביטוח בביטוח רכב (רכוש) בגין הפרש במחירי חלפים כאשר הרכב תוקן במוסך שאינו בהסדר - טיוטה". מפניות ציבור שהגיעו לרשות עולה, כי חלק מחברות הביטוח החלו לעשות שימוש בפרקטיקה בפוליסות רכב רכוש, במסגרתה הן מנכות חלק מתגמולי הביטוח, בהתבסס על ההפרש בין מחירון יבואן החלפים אותו מצטט השמאי בשומה לבין הסכום אותו הייתה משלמת חברת הביטוח עבור אותם החלפים אם אלה היו נרכשים מספקי חלפים איתם התקשרה חברת הביטוח. הנחיות הרשות בענין הן, בין היתר, כי על חברת ביטוח שפועלת באופן האמור לתת למבוטח גילוי בולט לגבי אופן ההתנהלות המצופה ממנו בעת קרות מקרה ביטוח הן בשלב הצעת הביטוח והן במועד הדיווח על תביעה מצד המבוטח. לעניין פוליסה קיימת, חברת ביטוח רשאית ליידע את המבוטח אף אם לא יידעה אותו במועד רכישת הביטוח, וזאת כל עוד לא התרחש מקרה ביטוחי טרם יידוע המבוטח כאמור ותוך תיעוד כי המבוטח קיבל והבין את ההודעה. לאמור לעיל עשויה להיות השפעה משמעותית לעניין תביעות רכב רכוש. בשלב זה, האגודה בוחנת את מידת ההשפעה על התביעות.

5.2 שינויים בנושאי משרה באגודה

5.2.1. ביום 30.9.2023 הסתיימה כהונתו של חבר הוועד המנהל (מקביל לתפקיד דירקטור) מר אסף בירנבוים.

5.2.2. ביום 15.11.2023 פרש לפנסיה מר שמואל הרטשטיין, משנה למנכ"לית ומנהל אגף הכספים של האגודה, במקומו החלה לכהן בתפקיד סמנכ"לית, מנהלת אגף הכספים הגברת דניאל שפירא.

5.3. השלכות מלחמת "חרבות ברזל"

בחודש אוקטובר 2023 פרצה מלחמת "חרבות ברזל" (להלן: "המלחמה") במדינת ישראל. התמשכות המלחמה הובילה להאטה בפעילות העסקית במשק הישראלי בין היתר בעקבות סגירת מפעלים בדרום ובצפון הארץ, פגיעה בתשתיות, גיוס אנשי מילואים לתקופה שאינה ידועה מראש וכן, לשיבוש הפעילות הכלכלית בישראל. הימשכות המלחמה עשויה לגרום השלכות נרחבות על תחומים ענפיים רבים ואזורים גאוגרפיים שונים במדינה. התנודות הפוטנציאליות בשווקים הפיננסיים בישראל, שערי מטבע חוץ, זמינות כח אדם, שירותים מקומיים וגישה למשאבים מקומיים עשויות להשפיע על ישויות אשר פעילותן העיקרית היא עם או בישראל.

נכון למועד החתימה על הדוחות הכספיים, האגודה אינה צופה השלכות מהותיות, בגין המלחמה, על שווי הנכסים הפיננסיים שלה, היקפי פעילות והכנסותיה. לפרטים נוספים בקשר להשלכות מלחמת "חרבות ברזל" ראו באור 1 ב' בדוח התקופתי.

כפועל יוצא של המלחמה, מספר קיבוצים אשר מבוטחים על ידי האגודה ספגו פגיעות רכוש כבדות לרבות עסקים שונים, אשר מרבית הפיצוי יעשה באמצעות מס רכוש לרבות אובדן רווחים.

לקיבוצים קיימת פוליסה שירותית קולקטיבית לכיסוי אירוע מלחמה, נכון למועד הדוח, טרם ניתן העריך את ההשפעה הצפויה על תוצאות האגודה.

ביטוח חקלאי כואבת ומשתתפת בצער חברינו ולקוחותינו בקיבוצים, נושאי משרה לשעבר באגודה, ותושבי הדרום, שנפגעו ב 7/10 ומשפחות החיילים שנפלו במלחמה.

ליבנו ומחשבותינו עם הקהילות שאנו מלווים שנים רבות, אנו מחויבים לתמוך ולסייע לאורך כל הדרך עד לשיקום מלא.

לאורך השבועות האחרונים אנו פועלים בהיערכות מיוחדת לתמיכה, ליווי וסיוע לנפגעים ולמתן מענה מקצועי והכוונה לעזרת לקוחותינו המפונים ובחיבור מהיר למוקדי הטיפול.

אנו ערוכים לתת מענה שירותי ועסקי מיטבי למרות שגרת החירום על מנת להבטיח את הרציפות העסקית ואת השירות האיכותי לציבור לקוחותינו.

אנו שולחים איחולי החלמה לפצועים, מיחלים לשובם של כל החטופים ומקווים לראות את כולם במהרה כאן איתנו.

בתקווה ואמונה לימים טובים.

חברי הוועד המנהל מודים להנהלת האגודה, עובדיה ועובדי חברות הבנות על תרומתם להישגי האגודה.

פזית כהן חזות
מנהלת כללית

דורון סט
יו"ר הוועד המנהל

29 בנובמבר 2023

ביטוח חקלאי אגודה שיתופית מרכזית בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 30 בספטמבר, 2023

בלתי מבוקרים

ביטוח חקלאי אגודה שיתופית מרכזית בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 30 בספטמבר, 2023

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

עמוד

<u>2</u>	דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לדוחות כספיים ביניים מאוחדים
<u>3</u>	דוחות מאוחדים על המצב הכספי
<u>4</u>	דוחות מאוחדים על הרווח או הפסד ורווח כולל אחר
<u>5</u>	דוחות מאוחדים על השינויים בהון
<u>6-8</u>	דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים
<u>9-36</u>	באורים לדוחות הכספיים ביניים המאוחדים
<u>37</u>	דוח סקירה של רואה החשבון המבקר על מידע כספי נפרד של האגודה ("סולו")
<u>38-39</u>	נספח א'- תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הנפרדים של האגודה ("סולו")
<u>40-43</u>	נספח ב'- פירוט נכסים והשקעות פיננסיות אחרות

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לחברי האגודה של ביטוח חקלאי אגודה שיתופית מרכזית בע"מ

מבוא

סקרתי את המידע הכספי המצורף של ביטוח חקלאי אגודה שיתופית מרכזית בע"מ וחברות בנות שלה (להלן - הקבוצה), הכולל את הדוח התמציתי המאוחד על המצב הכספי ליום 30 בספטמבר, 2023 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על רווח או הפסד ורווח כולל אחר, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הועד המנהל וההנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם להוראות שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, כמתואר בביאור 2(א). אחריותי היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתני.

היקף הסקירה

ערכתי את סקירתני בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נוהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לי להשיג ביטחון שאיוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אני מחווה חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתני לא בא לתשומת ליבי דבר הגורם לי לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם להוראות שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, כמתואר בביאור 2(א) למידע הכספי.

ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 30 בספטמבר		
	2022	2023	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
20,100	19,128	22,423	נכסים
837	3,832	652	נכסים בלתי מוחשיים
34,393	32,151	40,044	נכסי מסים נדחים
12,633	12,543	57,288	הוצאות רכישה נדחות
18,405	17,991	19,816	רכוש קבוע
565,919	(*) 575,459	659,907	השקעה בחברות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
12,806	(*) 14,842	10,879	נכסי ביטוח משנה
73,520	93,097	58,998	נכסי מסים שוטפים
89,654	128,258	136,079	חייבים ויתרות חובה
1,029	965	1,029	פרמיות לגבייה
			נכסים בשל הטבות לעובדים
			השקעות פיננסיות אחרות (באור 5א):
451,426	457,066	511,093	נכסי חוב סחירים
279,157	279,272	280,831	נכסי חוב שאינם סחירים
67,307	76,937	45,155	מניות
395,119	307,671	455,160	אחרות
1,193,009	1,120,946	1,292,239	סך כל ההשקעות הפיננסיות האחרות
137,275	190,252	173,398	מזומנים ושווי מזומנים
2,159,580	2,209,464	2,472,752	סך כל הנכסים
			הון והתחייבויות
			הון (באור 6):
178,381	178,381	178,381	הון מניות ופרמיה
(31,723)	(31,723)	(31,723)	קרנות הון
255	273	218	קרן בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה
428,478	(*) 411,041	467,094	יתרת עודפים
575,391	557,972	613,970	סך כל ההון המיוחס לבעלי המניות של האגודה
169	138	203	זכויות שאינן מקנות שליטה
575,560	558,110	614,173	סך כל ההון
			התחייבויות:
1,344,984	(*) 1,373,244	1,474,749	התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה
-	-	-	התחייבויות בשל מיסים נדחים
22	46	22	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
637	3,519	200	התחייבויות בגין מיסים שוטפים
-	40,000	40,000	דיבידנד לשלם
234,674	230,492	311,894	זכאים ויתרות זכות
3,703	4,053	31,714	התחייבויות בגין חכירה
1,584,020	1,651,354	1,858,579	סך כל ההתחייבויות
2,159,580	2,209,464	2,472,752	סך כל ההון וההתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

(* הוצג מחדש, ראה באור 2.4 להלן).

29 בנובמבר, 2023

דניאל שפירא סמכ"לית, מנהלת אגף כספים	פזית כהן חזות מנהלת כללית	דורון סט יו"ר הוועד המנהל	תאריך אישור הדוחות הכספיים
--	------------------------------	------------------------------	----------------------------

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		מבוקר
	2022	2023	2022	2023	
	בלתי מבוקר אלפי ש"ח				
517,781	130,897	150,048	387,378	439,015	פרמיות שהורווחו ברוטו
251,014	65,051	75,313	187,234	223,912	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
266,767	65,846	74,735	200,144	215,103	פרמיות שהורווחו בשייר
11,304	(4,226)	25,080	(1,389)	95,629	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו
16,200	3,908	3,902	11,953	11,674	והכנסות מימון
71,753	16,785	18,916	51,211	56,197	הכנסות מדמי ניהול
					הכנסות מעמלות
366,024	82,313	122,633	261,919	378,603	סך כל ההכנסות
365,475	(*88,140)	114,189	(*278,523)	314,982	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו
205,910	(*50,011)	51,214	(*168,542)	144,098	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
159,565	(*38,129)	62,975	(*109,981)	170,884	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר
90,701	21,223	25,014	64,216	74,558	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
26,295	6,737	5,469	20,958	20,573	הוצאות הנהלה וכלליות
4,916	633	2,696	5,887	7,196	הוצאות מימון
(96)	6	121	21	29	הוצאות (הכנסות) אחרות - הפסד/רווח) הון
281,381	(*66,728)	96,275	(*201,063)	273,240	סך כל ההוצאות
1,908	504	457	1,476	1,449	חלק ברווחי חברות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
86,551	16,089	26,815	62,332	106,812	רווח לפני מסים על הכנסה
22,965	(*4,039)	7,017	(*16,146)	28,062	מסים על ההכנסה
63,586	(*12,050)	19,798	(*46,186)	78,750	רווח נקי
88	-	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר: רווח אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת
(1,997)	(377)	(65)	(1,970)	(57)	הפסד כולל אחר מחברה המטופלת לפי השווי המאזני בגין ניירות ערך זמינים למכירה
661	129	23	674	20	השפעת המס
(1,248)	(248)	(42)	(1,296)	(37)	סה"כ הפסד כולל אחר, נטו
62,338	11,802	19,756	44,890	78,713	סה"כ רווח כולל
63,453	11,995	19,787	46,082	78,616	סה"כ רווח נקי מיוחס ל: בעלי המניות של האגודה
133	55	11	104	134	זכויות שאינן מקנות שליטה
63,586	12,050	19,798	46,186	78,750	
62,205	11,747	19,745	44,786	78,579	סה"כ רווח כולל מיוחס ל: בעלי המניות של האגודה
133	55	11	104	134	זכויות שאינן מקנות שליטה
62,338	11,802	19,756	44,890	78,713	

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

(* הוצג מחדש, ראה [באור 2.4](#) להלן).

ביטוח חקלאי אגודה שיתופית מרכזית בע"מ

דוחות מאוחדים על השינויים בהון

סה"כ הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ	יתרת עודפים (*)	קרן בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה (*)	קרן הון	הון מניות ופרמיה	
					מעסקאות עם בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		
אלפי ש"ח							
575,560	169	575,391	428,478	255	(601)	(31,122)	178,381
(40,000)	-	(40,000)	(40,000)	-	-	-	-
(100)	(100)	-	-	-	-	-	-
78,750	134	78,616	78,616	-	-	-	-
(37)	-	(37)	-	(37)	-	-	-
78,713	134	78,579	78,616	(37)	-	-	-
614,173	203	613,970	467,094	218	(601)	(31,122)	178,381
יתרה ליום 1 בינואר, 2023							
(מבוקר)							
דיבידנד לבעלי יחידות האגודה							
דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
רווח נקי							
הפסד כולל אחר							
סה"כ רווח (הפסד) כולל							
יתרה ליום 30 בספטמבר 2023							
553,430	244	553,186	404,959	1,569	(601)	(31,122)	178,381
(40,000)	-	(40,000)	(40,000)	-	-	-	-
(210)	(210)	-	-	-	-	-	-
46,186	104	46,082	46,082	-	-	-	-
(1,296)	-	(1,296)	-	(1,296)	-	-	-
44,890	104	44,786	46,082	(1,296)	-	-	-
558,110	138	557,972	411,041	273	(601)	(31,122)	178,381
594,417	192	594,225	447,307	260	(601)	(31,122)	178,381
יתרה ליום 1 בינואר, 2022							
(מבוקר)							
דיבידנד לבעלי יחידות האגודה							
דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
רווח נקי							
הפסד כולל אחר							
סה"כ רווח (הפסד) כולל							
יתרה ליום 30 בספטמבר, 2022							
-	-	-	-	-	-	-	-
19,798	11	19,787	19,787	-	-	-	-
(42)	-	(42)	-	(42)	-	-	-
19,756	11	19,745	19,787	(42)	-	-	-
614,173	203	613,970	467,094	218	(601)	(31,122)	178,381
546,518	293	546,225	399,046	521	(601)	(31,122)	178,381
יתרה ליום 1 ביוני 2022							
(מבוקר)							
דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
רווח נקי							
הפסד כולל אחר							
סה"כ רווח (הפסד) כולל							
יתרה ליום 30 בספטמבר, 2022							
553,430	244	553,186	404,959	1,569	(601)	(31,122)	178,381
(40,000)	-	(40,000)	(40,000)	-	-	-	-
(208)	(208)	-	-	-	-	-	-
63,586	133	63,453	63,453	-	-	-	-
(1,248)	-	(1,248)	66	(1,314)	-	-	-
62,338	133	62,205	63,519	(1,314)	-	-	-
575,560	169	575,391	428,478	255	(601)	(31,122)	178,381

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

(* הוצג מחדש, ראה [באור 2.4](#) להלן).

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		נספח	
	2022	2023	2022	2023		
מבוקר	בלתי מבוקר					
	אלפי ש"ח					
(243,554)	(121,543)	(18,135)	(242,949)	70,078	א	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
						תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
(5,008)	(224)	(2,628)	(2,949)	(20,573)		השקעה ברכוש קבוע
(14,357)	(2,949)	(2,873)	(9,022)	(10,930)		השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
365	-	60	65	262		תמורה ממימוש רכוש קבוע
(19,000)	(3,173)	(5,441)	(11,906)	(31,241)		מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
						תזרימי מזומנים מפעילות מימון
(40,000)	-	-	-	-		דיבידנד ששולם לבעלי יחידות האגודה
(208)	(210)	-	(210)	(100)		דיבידנד ששולם לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1,393)	(350)	(266)	(1,043)	(980)		פירעון התחייבות בגין חכירה
(41,601)	(560)	(266)	(1,253)	(1,080)		מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון
(5,268)	(1,832)	(1,481)	(338)	(1,634)		השפעת תנודות בשער החליפין על יתרות מזומנים ושווי מזומנים
(309,423)	(127,108)	(25,323)	(256,446)	36,123		עלייה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
446,698	317,360	198,721	446,698	137,275		יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה
137,275	190,252	173,398	190,252	173,398		יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2022	2023	2022	2023	
מבוקר	בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח					
63,586	12,050	19,798	46,186	78,750	נספח א' - תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
רווח נקי					
התאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת:					
התאמות לסעיפי רווח והפסד:					
חלק האגודה ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, נטו					
(1,908)	(504)	(416)	(1,476)	(1,412)	
(רווחים) הפסדים נטו מהשקעות פיננסיות אחרות:					
25,867	6,885	1,126	25,778	(7,639)	נכסי חוב סחירים
(15,870)	(3,904)	(5,103)	(12,179)	(14,391)	נכסי חוב שאינם סחירים
15,163	919	(1,230)	15,602	(13,705)	מניות
(31,239)	3,385	(19,666)	(22,749)	(51,608)	השקעות אחרות
פדיונות (רכישות), נטו של השקעות פיננסיות אחרות					
(247,884)	(89,675)	(50,464)	(193,281)	(10,290)	הפסד (רווח) מממוש רכוש קבוע פחת והפחתות:
(97)	8	12	23	(81)	רכוש קבוע
4,177	868	1,322	2,389	4,729	נכסים בלתי מוחשיים
9,582	1,595	3,050	5,219	8,606	
(11,538)	(85,718)	(32,249)	16,722	129,765	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
(60,801)	41,697	17,698	(70,341)	(93,988)	שינוי בנכסי ביטוח משנה
(4,374)	1,458	1,306	(2,132)	(5,651)	שינוי בהוצאות רכישה נדחות
6,669	4,039	7,017	16,146	28,062	מסים על ההכנסה
שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:					
(4,027)	37,455	69,965	(42,631)	(46,425)	פרמיות לגבייה
(21,784)	(36,671)	(4,830)	(41,362)	14,523	חייבים ויתרות חובה
53,875	(6,525)	(12,984)	49,692	77,220	זכאים ויתרות זכות
(284,189)	(124,688)	(25,446)	(254,580)	17,715	סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך השנה עבור:					
(22,951)	(8,905)	(12,487)	(34,555)	(26,387)	מסים ששולמו
(243,554)	(121,543)	(18,135)	(242,949)	70,078	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

לשנה	ל-3 חודשים שהסתיימו		ל-9 חודשים שהסתיימו	
שהסתיימה	ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר	
ביום 31	2022	2023	2022	2023
בדצמבר	בלתי מבוקר			
2022	אלפי ש"ח			
מבוקר				

נספח ב' - פעילות שלא במזומן

	-	-	-	31,980
	-	-	40,000	40,000

הכרה בנכס זכות שימוש כנגד התחייבות
בגין חכירה
דיבידנד לבעלי יחידות האגודה

באור 1: - כללי

א. דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 30 בספטמבר, 2023 ולתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך (להלן - דוחות כספיים ביניים מאוחדים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של האגודה ליום 31 בדצמבר, 2022 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים).

ב. השלכות מלחמת "חרבות ברזל"

בחודש אוקטובר 2023 פרצה מלחמת "חרבות ברזל" (להלן: "המלחמה") במדינת ישראל. התמשכות המלחמה הובילה להאטה בפעילות העסקית במשק הישראלי בין היתר בעקבות סגירת מפעלים בדרום ובצפון הארץ, פגיעה בתשתיות, גיוס אנשי מילואים לתקופה שאינה ידועה מראש וכן, לשיבוש הפעילות הכלכלית בישראל. הימשכות המלחמה עשויה לגרום השלכות נרחבות על תחומים ענפיים רבים ואזורים גאוגרפיים שונים במדינה.

מספר קיבוצים אשר מבוטחים על ידי האגודה ספגו פגיעות רכוש כבדות לרבות עסקים שונים, אשר מרבית הפיצוי יעשה באמצעות מס רכוש לרבות אובדן רווחים.

לקיבוצים קיימת פוליסה שיורית קולקטיבית לכיסוי אירוע מלחמה, נכון למועד הדוח טרם ניתן העריך את ההשפעה הצפויה על תוצאות האגודה.

התנודות הפוטנציאליות בשווקים הפיננסים בישראל, שערי מטבע חוץ, זמינות כח אדם, שירותים מקומיים וגישה למשאבים מקומיים עלולות להשפיע על ישויות אשר פעילותן העיקרית היא עם או בישראל.

הערכת השפעות עיקריות על האגודה לאור המלחמה:

1. ירידת שווי השקעות בניירות ערך סחירים

לאחר תקופת הדיווח, בעקבות המלחמה והשפעתה על שוק ההון, חלו ירידות משמעותיות בשווי השוק ניירות ערך סחירים הנסחרים בישראל. נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, לא נרשמה ירידה בשווי נכסי הנוסטרו של האגודה.

2. ירידה בהיקפי פעילות האגודה

לעת עתה לא ניכרת ירידה משמעותית בפעילות ובהכנסות האגודה בשנת הדוח.

3. ירידה בהכנסות

נכון למועד אישור הדוחות הכספיים אין באפשרות האגודה בשלב זה יכולת להעריך את ההשפעה על הכנסותיה העתידיות.

4. אמות מידה פיננסיות

בעקבות המלחמה שפרצה לאחר תקופת הדיווח, האגודה בחנה מספר תרחישים אפשריים בהתייחס לעמידה באמות המידה הפיננסיות שנקבעו לה. נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, האגודה עומדת באמות המידה הפיננסיות ומעריכה כי תוכל להמשיך לעמוד בהם בעתיד הנראה לעין.

5. התחייבויות ביטוח

מדידת התחייבויות האגודה בביטוח כללי מושפעת משינוי בעקום הריבית חסרת הסיכון, לרבות כתוצאה מהשפעת הריבית על עודף השווי ההוגן של הנכסים העומדים כנגד התחייבויות אלו. נכון למועד אישור הדוח, השפעת שינוי זה אינה מהותית.

ב. השלכות מלחמת "חרבות ברזל" (המשך)

6. הערכת השפעות עתידיות על האגודה

האגודה מעריכה בשלב זה, בהתבסס על המידע המצוי בידיה נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, כי למלחמה לא צפויה השפעה מהותית על תוצאות פעילותיה.

נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, אין ביכולתה של האגודה להעריך באופן מהימן את היקף ההשפעה העתידית של המלחמה על היקף פעילותה של האגודה, בין היתר לאור התנודתיות החריפה בשווקים, חוסר הוודאות בדבר משך זמן הלחימה, עוצמתה, השפעותיה של המלחמה על תחומי הפעילות של האגודה וכן, ביחס לצעדים נוספים שיינקטו על ידי הממשלה.

ג. השפעות האינפלציה ועליית שיעור הריבית

במהלך שנת 2022, החלו התפתחויות מאקרו כלכליות ברחבי העולם אשר הובילו, וממשיכות להוביל, לעלייה בשיעורי האינפלציה בארץ ובעולם. כחלק מהצעדים שננקטו על מנת לבלום את עליית המחירים, החלו הבנקים המרכזיים בעולם, ובכללם בנק ישראל, להעלות את שיעור הריבית.

על ההתחייבויות הביטוחיות בגין חוזי ביטוח קיימת השפעה מהותית כתוצאה מעליית האינפלציה. לפרטים נוספים בדבר חישוב ההתחייבויות הביטוחיות ראה באור 27 ה' בדוחות כספיים השנתיים המאוחדים של האגודה, לפרטים בדבר השפעת ההיוון ראה באור 2 כז' בדוחות כספיים השנתיים המאוחדים של האגודה.

1. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים

עד ליום 31 בדצמבר 2022, היו הדוחות הכספיים המאוחדים של האגודה ערוכים בהתאם לתקני ה-IFRS.

החל מיום 1 בינואר 2023, הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים של האגודה ערוכים בהתאם לדרישות שנקבעו על ידי הממונה בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

בהתאם לדרישות שנקבעו על ידי הממונה נדחה מועד היישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 בדבר חוזי ביטוח (IFRS 17) ושל תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 9 בדבר מכשירים פיננסיים (IFRS 9) ליום 1 בינואר 2025 (וזאת במקום מועד היישום לראשונה שנקבע בתקן עצמו - 1 בינואר 2023). לאור זאת, בתקופות שעד מועד היישום לראשונה בישראל האגודה ממשיכה ליישם את תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 4 בדבר חוזי ביטוח (IFRS 4) ואת תקן חשבונאות בינלאומי מספר 39 בדבר מכשירים פיננסיים (IAS 39 משנת 2017).

ביתר הנושאים, הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים ערוכים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 34 "דיווח כספי לתקופות ביניים".

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים בהתאם לאמור לעיל, נדרשת הנהלת האגודה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בדוחות הכספיים השנתיים.

המדיניות החשבונאית אשר יושמה בעריכת הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים עקבית לזו שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים.

2. יישום לראשונה של תקני דיווח כספי חדשים ותיקונים לתקני חשבונאות קיימים

תיקון ל- IAS 8 מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות בחודש פברואר 2021, פרסם ה- IASB תיקון לתקן חשבונאות בינלאומי 8: מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות (להלן - התיקון). מטרת התיקון הינה להציג הגדרה חדשה של המונח "אומדנים חשבונאיים".

אומדנים חשבונאיים מוגדרים כ"סכומים כספיים בדוחות הכספיים הכפופים לאי ודאות במדידה". התיקון מבהיר מהם שינויים באומדנים חשבונאיים וכיצד הם נבדלים משינויים במדיניות החשבונאית ומתיקוני טעויות.

התיקון ייושם באופן פרוספקטיבי לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2023 והוא חל על שינויים במדיניות חשבונאות ובאומדנים חשבונאיים המתרחשים בתחילת אותה תקופה או אחריה.

לתיקון לעיל לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים של האגודה.

תיקון ל- IAS 12, מסים על הכנסה

במאי 2021 פרסם ה- IASB תיקון לתקן חשבונאות בינלאומי 12, מסים על הכנסה (להלן - "IAS 12" או "התקן") אשר מצמצם את תחולת 'חריג ההכרה לראשונה' (להלן - החריג) במסים נדחים המובא בסעיפים 15 ו- 24 ל IAS 12 (להלן - התיקון).

במסגרת הנחיות ההכרה בנכסי והתחייבויות מסים נדחים, מחריג IAS 12 הכרה בנכסי והתחייבויות מסים נדחים בגין הפרשים זמניים מסוימים הנובעים מההכרה לראשונה בנכסים והתחייבויות בעסקאות מסוימות. התיקון מצמצם את תחולת החריג ומבהיר כי הוא אינו חל על הכרה בנכסי והתחייבויות מסים נדחים הנובעים מעסקה אשר אינה צירוף עסקים ואשר בגינה נוצרים הפרשים זמניים שווים בחובה ובזכות גם אם הם עומדים ביתר תנאי החריג.

2. יישום לראשונה של תקני דיווח כספי חדשים ותיקונים לתקני חשבונאות קיימים (המשך)

תיקון ל- IAS 12, מסים על הכנסה (המשך)

התיקון יושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2023. בנוגע לעסקאות חכירה והכרה בהתחייבות בגין פירוק ושיקום - התיקון יושם החל מתחילת תקופת הדיווח המוקדמת ביותר המוצגת בדוחות הכספיים במועד היישום לראשונה, תוך זקיפת ההשפעה המצטברת של היישום לראשונה ליתרת הפתיחה של העודפים (או רכיב אחר בהון, ככל שרלוונטי) למועד זה.

לתיקון לעיל לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים של האגודה.

תיקון ל- IAS 1, גילוי למדיניות החשבונאית

בחודש פברואר 2021, פרסם ה- IASB תיקון לתקן חשבונאות בינלאומי 1: הצגת דוחות כספיים (להלן - התיקון). בהתאם לתיקון, חברות נדרשות לספק גילוי למדיניות החשבונאית המהותית שלהן חלף הדרישה כיום לספק גילוי למדיניות החשבונאית המשמעותית שלהן. אחת מהסיבות העיקריות לתיקון זה נובעת מכך שלמונח "משמעותי" לא קיימת הגדרה ב- IFRS בעוד שלמונח "מהותי" קיימת הגדרה בתקנים שונים ובפרט ב- IAS 1. התיקון יושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2023.

לתיקון לעיל לא הייתה השפעה על תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים של האגודה, אך התיקון צפוי להשפיע על גילויי המדיניות החשבונאית בדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים של האגודה.

3. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם

תיקונים לתקן חשבונאות בינלאומי 7, דוח על תזרימי מזומנים, ולתקן דיווח כספי בינלאומי 7, מכשירים פיננסיים: גילויים

בחודש מאי 2023 פרסם ה- IASB תיקונים לתקן חשבונאות בינלאומי 7, דוח על תזרימי מזומנים, ולתקן דיווח כספי בינלאומי 7, מכשירים פיננסיים: גילויים (להלן: "התיקונים"), בכדי להבהיר את המאפיינים של הסדרי מימון ספקים ולדרוש גילוי נוסף להסדרים אלו. דרישות הגילוי בתיקונים נועדו לסייע ולאפשר למשתמשים בדוחות הכספיים להעריך את ההשפעות של הסדרי מימון ספקים על התחייבויותיה של הישות וכן על תזרימי המזומנים והחשיפה של הישות לסיכון נזילות.

התיקונים ייושמו לתקופות דיווח שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2024 או לאחר מכן. אימוץ מוקדם אפשרי בכפוף למתן גילוי.

להערכת האגודה, לתיקונים לעיל לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים המאוחדים של האגודה.

תיקון לתקן חשבונאות בינלאומי 21, השפעות השינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ

בחודש אוגוסט 2023, פרסם ה- IASB תיקון לתקן חשבונאות בינלאומי 21, השפעות השינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ (להלן: "התיקון"), בכדי להבהיר כיצד ישות מעריכה האם מטבע ניתן להחלפה למטבע אחר וכן מהן הדרישות החשבונאיות (מדידה וגילוי) שישות נדרשת ליישם במקרים בהם מטבע אינו ניתן להחלפה למטבע אחר.

התיקון קובע את אופן קביעת שער החליפין המיידית בהעדר יכולת חליפין. דרישות הגילוי הנדרשות בהתאם לתיקון נועדו לסייע ולאפשר למשתמשים בדוחות הכספיים להבין כיצד המטבע שאינו ניתן להחלפה למטבע אחר משפיע, או צפוי להשפיע על הביצועיים הפיננסיים, המצב הפיננסי ועל תזרימי המזומנים של הישות.

התיקון ייושם לתקופות דיווח שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2025 או לאחר מכן. יישום מוקדם אפשרי בכפוף למתן גילוי. ביישום התיקון ישות לא תציג מחדש מידע השוואתי. לחילופין, אם המטבע אינו ניתן להחלפה לתחילת התקופה השנתית שהתיקון מיושם בה לראשונה (מועד היישום לראשונה), ישות תתרגם נכסים, התחייבויות והון, בהתאם להוראות התיקון, וההפרשים למועד היישום לראשונה יוכרו כהתאמה ליתרת הפתיחה של העודפים ו/או של הקרן מהפרשי תרגום, בהתאם להוראות התיקון.

להערכת האגודה, לתיקון לעיל לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים המאוחדים של האגודה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

4. יישום למפרע בעקבות שינוי יזום במדיניות חשבונאית

בדוחות הכספיים המאוחדים ביצעה האגודה שינוי מדיניות חשבונאית, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 4, והחלה להוון את ההתחייבויות הביטוחיות בענפי רכב חובה וחבויות. שינוי המדיניות בוצע בדרך של יישום למפרע.

האגודה תיאמה, בדרך של יישום למפרע, את דוחותיה הכספיים ליום 30 בספטמבר, 2022 ולתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2022 על מנת לשקף בהם למפרע את השפעת השינוי בטיפול החשבונאי באמצעות יישומו מאז ומעולם. בשוק הביטוח, קיימות שתי פרקטיקות בדבר היוון של מדידת התחייבויות הביטוחיות: מדידה על בסיס ערך לא מהוון ומדידה על בסיס ערך מהוון. לפני השינוי, האגודה מדדה את ההתחייבויות הביטוחיות על בסיס ערך לא מהוון. עם השינויים והתנודתיות שחלו בשווקים הכוללים בין היתר אינפלציה ושינוי עקום הריבית, נוצר "Mismatch" באופן הטיפול בדוחות הכספיים של האגודה בעקבות אי היוון ההתחייבויות הביטוחיות.

לאור האמור לעיל, האגודה בחנה את נאותות שינוי המדיניות בדבר מדידת התחייבויות ביטוחיות על בסיס ערך מהוון ולא מהוון והתקבלה החלטה לבצע שינוי מדיניות יזום בדבר היוון ההתחייבויות הביטוחיות לתביעות תלויות בענפי החובה והחבויות.

להלן השפעות השינוי במדיניות החשבונאית כתוצאה משינוי במדיניות החשבונאית על הדוחות הכספיים של האגודה לתקופות הקודמות:

כמוצג	השינוי	כפי שדווח
בדוחות	(1)	בעבר
כספיים אלו	אלפי ש"ח	

ליום 30 בספטמבר, 2022

575,459	(23,529)	598,988	נכסי ביטוח משנה
14,842	(8,272)	23,114	נכסי מסים שוטפים
			התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי
1,373,244	(55,748)	1,428,992	תשואה
411,041	23,947	387,094	יתרת עודפים
			(1) השפעת השינוי במדיניות בחשבונאית בעניין היוון ההתחייבויות הביטוחיות.

4. יישום למפרע בעקבות שינוי יזום במדיניות חשבונאית (המשך)

בדוחות המאוחדים על הרווח הכולל

כמוצג בדוחות כספיים אלו	השינוי (1)	כפי שדווח בעבר
	אלפי ש"ח	

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר,
2022

278,523	(118,027)	396,550	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
168,542	(44,172)	212,714	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
109,981	(73,855)	183,836	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, בשייר
16,146	19,200	(3,054)	מסים על הכנסה
46,186	54,655	(8,469)	רווח (הפסד) נקי

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר,
2022

88,140	(35,470)	123,610	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
50,011	(14,279)	64,290	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
38,129	(21,191)	59,320	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, בשייר
4,039	5,500	(1,461)	מסים על הכנסה
12,050	15,691	(3,641)	רווח (הפסד) נקי

(1) השפעת השינוי במדיניות בחשבונאית בעניין היוון ההתחייבויות הביטוחיות.

5. להלן שיעורי השינוי של מדד המחירים לצרכן ושער החליפין של הדולר

שער חליפין יציג של דולר ארה"ב	מדד המחירים לצרכן	
	מדד ידוע	מדד בגין
%	%	%

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום:

8.5	4.1	3.5	30 בספטמבר, 2023
13.8	4.6	4.6	30 בספטמבר, 2022

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום:

3.2	1.2	1.0	30 בספטמבר, 2023
1.1	1.2	1.0	30 בספטמבר, 2022

13.2	5.3	5.1	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022
------	-----	-----	-----------------------------------

6. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם

תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 17, חוזי ביטוח ותקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 9, מכשירים פיננסיים

בהמשך לאמור בבאור 2 כד' לדוחות הכספיים השנתיים של האגודה, גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם "תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 17, חוזי ביטוח" (להלן - IFRS 17) ו- "9 IFRS מכשירים פיננסיים" (להלן - IFRS 9), ביום 1 ביוני 2023 פרסם הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון עדכון שלישי ל- "מפת דרכים לאימוץ תקן חשבונאות בינלאומי מספר 17 (IFRS) חוזי ביטוח" (להלן - עדכון שלישי) הכוללת מספר עדכונים ביחס ל-"מפת דרכים-עדכון שני", שפורסמה ביום 14 בדצמבר 2022.

במסגרת העדכון השלישי נדחה מועד היישום לראשונה של IFRS 17 ושל IFRS 9 בישראל לתקופות הרבעוניות והשנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2025 (בהתאם, מועד המעבר יחול ביום 1 בינואר 2024).

בהתאם לעדכון השלישי, בשנת 2024, במסגרת הדוחות הכספיים לרבעון השלישי, תידרשנה החברות לדווח, במסגרת באור ייעודי לדוחות הכספיים, דוח פרו-פורמה על המצב הכספי בלבד ליום 1 בינואר 2024 (נתוני יתרות פתיחה למועד המעבר, ללא מספרי השוואה), שיהיו ערוכים בהתאם להוראות IFRS 17 ו-IFRS 9. בדוח השנתי לשנת 2024, תידרשנה החברות לדווח, דוחות עיקריים פרו-פורמה (לכל הפחות - דוח על המצב הכספי ליום 1 בינואר 2024 וסעיפים נבחרים מהדוח על הרווח הכולל לשנת 2024, ללא מספרי השוואה), שיהיו ערוכים בהתאם להוראות IFRS 17 ו-IFRS 9 וכל זאת בהתאם למתכונת גילוי המצורפת בנספח לעדכון השלישי. בנוסף, במסגרת העדכון השלישי עודכנו אבני הדרך ליישום התקנים בשנים 2023 ו-2024, בהתאמה לדחיית מועד היישום לראשונה של IFRS 17 ו-IFRS 9 ובמטרה להבטיח את היערכותן של חברות הביטוח בישראל ליישום איכותי של התקנים באופן נאות ומהימן. עקרי העדכונים הינם ביחס לדרישות הדיווח לרשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון לפני מועד היישום לראשונה, ללוח הזמנים להתאמת מערכות המידע, להשלמת גיבוש המדיניות החשבונאית, להיערכות לחישוב תיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי (RA), למעורבות רואי החשבון המבקרים ולגילוי מידע איכותי משלים לביאור הייעודי החל מהדוחות הכספיים לרבעון הראשון של שנת 2024.

האגודה ממשיכה לבחון את ההשלכות של אימוץ התקנים האמורים על דוחותיה הכספיים ונערכת ליישומם בלוח הזמנים האמור.

האגודה בוחנת וממפה את הבקורות הנדרשות ואת אופן זרימת המידע אל הדוחות הכספיים. בנוסף, בהתאם לעדכון השלישי ביום 31 באוגוסט 2023, האגודה דיווחה לרשות את התוצאות של סקר ההשפעה הכמותית (studies Impact Quantitative, להלן - "QIS") הראשון לבחינת השפעת היישום לראשונה של IFRS 17 ו-IFRS 9. במסגרת ה-QIS הראשון, האגודה ביצעה מבדקים כמותיים לחישוב יתרות הפתיחה ליום 1 בינואר 2023 של חוזי ביטוח בענף רכב חובה שנקבעו במסגרת העדכון השלישי.

באור 3: - עונתיות

ביטוח כללי

מחזור ההכנסות מפרמיות ברוטו בביטוח כללי מתאפיין בעונתיות, הנובעת בעיקר מביטוחי רכוש, רכבים וחבויות של חברי האגודה, אשר תאריכי חידושם הם בדרך כלל בינואר. השפעתה של עונתיות זו על הרווח המדווח מנוטרלת באמצעות ההפרשה לפרמיה שטרם הורווחה.

במרכיבי ההוצאות האחרים, כגון תביעות, ובמרכיבי ההכנסות האחרים, כגון הכנסות מהשקעות, לא קיימת עונתיות מובהקת, ולכן גם לא קיימת עונתיות מובהקת ברווח. עם זאת, ראוי לציין, כי עונת חורף קשה עלולה לגרום לעלייה בתביעות, בעיקר בענף רכב רכוש, ברבעונים הראשון והרביעי של השנה, וכתוצאה מכך לקיטון ברווח המדווח.

באור 4: - מגזרי פעילות

האגודה פועלת במגזרי הפעילות הבאים:

א. מגזר ביטוח כללי

מגזר ביטוח כללי כולל את ענפי החבויות והרכוש. בהתאם להוראות הממונה מפורט מגזר הביטוח הכללי לפי ענפי רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש אחרים וענפי חבויות אחרים.

ענף רכב חובה-

ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על ידי בעל הרכב או הנוהג בו היא חובה על פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.

ענף רכב רכוש-

ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.

ענפי חבויות אחרים-

ענפי החבויות מיועדים לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שהוא יגרום לצד שלישי. ענפים אלו כוללים: אחריות כלפי צד ג', אחריות מעבידים, אחריות מקצועית ואחריות המוצר.

ענפי רכוש ואחרים-

יתר ענפי ביטוח כללי שאינם רכב וחבויות, לרבות רכוש המשק, אש, מקיף דירות ובתי עסק ואחרים.

ב. פעילות שאינה מוקצית למגזרים

פעילות זו כוללת בעיקר את מטה הקבוצה שעיקרו ההון וההתחייבות שאינן בעסקי ביטוח והנכסים המוחזקים כנגדם. בנוסף כוללת פעילות זו גם את תוצאות פעילות סוכנויות הביטוח בבעלות הקבוצה.

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2023

סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות בלתי מבוקר אלפי ש"ח		ביטוח כללי	חסכון ארוך טווח	
439,015	-	-	-	439,015	-	פרמיות שהורווחו ברוטו
223,912	-	-	-	223,912	-	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
215,103	-	-	-	215,103	-	פרמיות שהורווחו בשייר
95,629	-	46,023	-	49,606	-	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
11,674	-	-	-	-	(11,674)*	הכנסות מדמי ניהול
56,197	(10,176)	29,595	-	36,778	-	הכנסות מעמלות
378,603	(10,176)	75,618	-	301,487	11,674	סך הכל ההכנסות
314,982	-	-	-	314,982	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
144,098	-	-	-	144,098	-	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
170,884	-	-	-	170,884	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
74,558	(10,176)	17,889	-	66,845	-	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
20,573	-	7,203	-	13,370	-	הוצאות הנהלה וכלליות
7,196	-	(43)	-	7,239	-	הוצאות (הכנסות) מימון
29	-	29	-	-	-	הכנסות אחרות - רווח הון
273,240	(10,176)	25,078	-	258,338	-	סך כל ההוצאות
1,449	-	-	-	-	1,449	חלק האגודה ברווחי חברות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
106,812	-	50,540	-	43,149	13,123	סך כל הרווח לפני מסים על הכנסה
(57)	-	-	-	-	(57)	הפסד כולל אחר לפני מסים על הכנסה
106,775	-	50,540	-	43,149	13,066	סך הכל רווח כולל לפני מסים על הכנסה

(* מתייחס להחזקה של 50% בחברת הניהול של קרן פנסיה.)

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2022					
סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות בלתי מבוקר אלפי ש"ח	ביטוח כללי	חסכון ארוך טווח	
387,378	-	-	387,378	-	פרמיות שהורווחו ברוטו
187,234	-	-	187,234	-	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
200,144	-	-	200,144	-	פרמיות שהורווחו בשייר
(1,389)	-	3,100	(4,489)	-	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
11,953	-	-	-	(11,953)*	הכנסות מדמי ניהול
51,211	(8,195)	26,894	32,512	-	הכנסות מעמלות
261,919	(8,195)	29,994	228,167	11,953	סך הכל ההכנסות
(278,523)**	-	-	(278,523)**	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
168,542	-	-	(168,542)**	-	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
(109,981)**	-	-	(109,981)**	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
64,216	(8,195)	15,245	57,166	-	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
20,958	-	8,307	12,651	-	הוצאות הנהלה וכלליות
5,887	-	21	5,866	-	הוצאות מימון
21	-	21	-	-	הוצאות אחרות - הפסד הון
201,063	(8,195)	23,594	185,664	-	סך כל ההוצאות
1,476	-	-	-	1,476	חלק האגודה ברווחי חברות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
(62,332)**	-	6,400	(42,503)**	13,429	סך כל הרווח לפני מסים על הכנסה
(1,970)	-	-	-	(1,970)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
60,362	-	6,400	42,503	11,459	סך הכל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

(* מתייחס להחזקה של 50% בחברת הניהול של קרן פנסיה.

** הוצג מחדש, ראה [באור 2.4](#).

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2023					
סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות בלתי מבוקר אלפי ש"ח	ביטוח כללי	חסכון ארוך טווח	
150,048	-	-	150,048	-	פרמיות שהורווחו ברוטו
75,313	-	-	75,313	-	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
74,735	-	-	74,735	-	פרמיות שהורווחו בשייר
25,080	-	15,002	10,078	-	הכנסות מהשקעות, נטו והכנסות מימון
3,902	-	-	-	3,902*	הכנסות מדמי ניהול
18,916	(3,391)	9,856	12,451	-	הכנסות מעמלות
122,633	(3,391)	24,858	97,264	3,092	סך הכל ההכנסות
114,189	-	-	114,189	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
51,214	-	-	51,214	-	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
62,975	-	-	62,975	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
25,014	(3,391)	5,523	22,882	-	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
5,469	-	2,405	3,064	-	הוצאות הנהלה וכלליות
2,696	-	(59)	2,755	-	הוצאות (הכנסות) מימון
121	-	121	-	-	הוצאות אחרות - הפסד הון
96,275	(3,391)	7,990	91,676	-	סך כל ההוצאות
457	-	-	-	457	חלק האגודה ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
26,815	-	16,868	5,588	4,359	רווח לפני מסים על ההכנסה
(65)	-	-	-	(65)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
26,770	-	16,868	5,588	4,294	סך הכל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

(* מתייחס להחזקה של 50% בחברת הניהול של קרן פנסיה.)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2022					
סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות בלתי מבוקר אלפי ש"ח	ביטוח כללי	חסכון ארוך טווח	
130,897	-	-	130,897	-	פרמיות שהורווחו ברוטו
65,051	-	-	65,051	-	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
65,846	-	-	65,846	-	פרמיות שהורווחו בשייר
(4,226)	-	(1,097)	(3,129)	-	הפסדים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
3,908	-	-	-	(3,908)	הכנסות מדמי ניהול
16,785	(3,831)	9,631	10,985	-	הכנסות מעמלות
82,313	(3,831)	8,534	73,702	3,908	סך הכל ההכנסות
(**88,140)	-	-	(**88,140)	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
(**50,011)	-	-	(**50,011)	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
(**38,129)	-	-	(**38,129)	-	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
21,223	(3,831)	5,245	19,809	-	הוצאות הנהלה וכלליות
6,737	-	2,400	4,337	-	הוצאות מימון
633	-	3	630	-	הוצאות אחרות - הפסד הון
6	-	6	-	-	סך כל ההוצאות
66,728	(3,831)	7,654	62,905	-	
504	-	-	-	504	חלק האגודה ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
(**16,089)	-	880	(**10,797)	4,412	רווח לפני מסים על ההכנסה מפעילות שוטפת
(377)	-	-	-	(377)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
15,712	-	880	10,797	4,035	סך הכל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

(* מתייחס להחזקה של 50% בחברת הניהול של קרן פנסיה.
(** הוצג מחדש, ראה [באור 2.4](#).)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022					
סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות אלפי ש"ח	ביטוח כללי	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
517,781	-	-	517,781	-	פרמיות שהורווחו ברוטו
251,014	-	-	251,014	-	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
266,767	-	-	266,767	-	פרמיות שהורווחו בשייר
11,304	-	10,000	1,304	-	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
16,200	-	-	-	16,200*	הכנסות מדמי ניהול
71,753	(10,213)	35,776	46,190	-	הכנסות מעמלות
366,024	(10,213)	45,776	314,261	16,200	סך הכל ההכנסות
365,475	-	-	365,475	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
205,910	-	-	205,910	-	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
159,565	-	-	159,565	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
90,701	(10,213)	22,341	78,573	-	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
26,295	-	8,696	17,599	-	הוצאות הנהלה וכלליות
4,916	-	49	4,867	-	הוצאות מימון
(96)	-	(96)	-	-	הכנסות אחרות - רווח הון
281,381	(10,213)	30,990	260,604	-	סך כל ההוצאות
1,908	-	-	-	1,908	חלק האגודה ברווחי חברות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
86,551	-	14,786	53,657	18,108	סך כל הרווח לפני מסים על הכנסה
(1,909)	-	24	64	(1,997)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
84,642	-	14,810	53,721	16,111	סך הכל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

(* מתייחס להחזקה של 50% בחברת הניהול של קרן פנסיה.)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי

ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2023

סה"כ	ענפי חבויות אחרים (**)	ענפי רכוש ואחרים (*) בלתי מבוקר אלפי ש"ח	רכב רכוש	רכב חובה	
507,352	98,006	181,622	149,183	78,541	פרמיות ברוטו
260,478	56,906	141,080	32,302	30,190	פרמיות ביטוח משנה
246,874	41,100	40,542	116,881	48,351	פרמיות בשייר
31,771	5,996	6,716	11,038	8,021	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה (בשייר)
215,103	35,104	33,826	105,843	40,330	פרמיות שהורווחו בשייר
49,606	27,263	2,090	5,352	14,901	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
36,778	2,803	20,332	6,317	7,326	הכנסות מעמלות
301,487	65,170	56,248	117,512	62,557	סך הכל ההכנסות
314,982	73,126	57,513	109,217	75,126	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
144,098	51,139	44,529	24,398	24,032	חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
170,884	21,987	12,984	84,819	51,094	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
66,845	10,530	20,147	27,817	8,351	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
13,370	2,583	4,786	3,931	2,070	הוצאות הנהלה וכלליות
7,239	836	5,746	160	497	הוצאות מימון
258,338	35,936	43,663	116,727	62,012	סך כל ההוצאות
43,149	29,234	12,585	785	545	רווח לפני מסים על הכנסה
-	-	-	-	-	רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה
43,149	29,234	12,585	785	545	סך הכל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה
1,474,749	700,699	199,570	131,540	442,940	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 בספטמבר, 2023
814,842	422,900	35,788	101,235	254,919	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 30 בספטמבר, 2023

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות של ענף אובדן רכוש אשר הפעילות בגינו מהווה כ- 69% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות של ענפי חבות המוצר, צד ג' ואחריות מעבידים אשר הפעילות בגינם מהווה כ- 23%, כ- 38% וכ- 26% בהתאמה מסך הפרמיות בענפים אלו.

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2022

סה"כ	ענפי חבויות אחרים (**)	ענפי רכוש ואחרים (*) בלתי מבוקר אלפי ש"ח	רכב רכוש	רכב חובה	
429,512	84,041	147,256	124,000	74,215	פרמיות ברוטו
211,966	46,099	113,810	12,323	39,734	פרמיות ביטוח משנה
217,546	37,942	33,446	111,677	34,481	פרמיות בשייר
17,402	2,065	2,601	10,517	2,219	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה (בשייר)
200,144	35,877	30,845	101,160	32,262	פרמיות שהורווחו בשייר
(4,489)	(2,504)	(186)	(434)	(1,365)	הפסדים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
32,512	1,704	18,855	2,362	9,591	הכנסות מעמלות
228,167	35,077	49,514	103,088	40,488	סך הכל ההכנסות
278,523	(***)32,571	116,822	97,240	(***)31,890	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
168,542	(***)31,892	106,181	9,566	(***)20,903	חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
109,981	(***)679	10,641	87,674	(***)10,987	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
57,166	10,203	16,706	22,986	7,271	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
12,651	2,476	4,337	3,652	2,186	הוצאות הנהלה וכלליות
5,866	610	4,838	37	381	הוצאות מימון
185,664	13,968	36,522	114,349	20,825	סך כל ההוצאות
42,503	(***)21,109	12,992	(11,261)	(***)19,663	רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
-	-	-	-	-	רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה
42,503	(***)21,109	12,992	(11,261)	(***)19,663	סך הכל הרווח (הפסד) הכולל לפני מסים על הכנסה
1,373,244	688,483	163,258	111,046	410,457	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 בספטמבר, 2022
797,785	437,930	27,905	99,177	232,773	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 30 בספטמבר, 2022

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות של ענף אובדן רכוש אשר הפעילות בגינו מהווה כ- 73% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות של ענפי חבות המוצר, צד ג' ואחריות מעבידים אשר הפעילות בגינם מהווה כ- 21%, כ- 42% וכ- 26% בהתאמה מסך הפרמיות בענפים אלו.

(***) הוצג מחדש, ראה [באור 2.4](#).

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2023					
סה"כ	ענפי חבויות אחרים (**)	ענפי רכוש ואחרים (*) בלתי מבוקר אלפי ש"ח	רכב רכוש	רכב חובה	
102,272	16,038	31,901	36,964	17,369	פרמיות ברוטו
51,425	9,951	25,290	9,403	6,781	פרמיות ביטוח משנה
50,847	6,087	6,611	27,561	10,588	פרמיות בשייר
(23,888)	(6,394)	(5,207)	(8,212)	(4,075)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה (בשייר)
74,735	12,481	11,818	35,773	14,663	פרמיות שהורווחו בשייר
10,078	5,640	392	919	3,127	הכנסות מהשקעות, נטו והכנסות מימון
12,451	758	6,789	2,662	2,242	הכנסות מעמלות
97,264	18,879	18,999	39,354	20,032	סך הכל ההכנסות
114,189	23,222	25,805	41,390	23,772	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
51,214	16,966	18,250	8,317	7,681	חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
62,975	6,256	7,555	33,073	16,091	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
22,882	3,290	6,731	9,809	3,052	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
3,064	498	976	1,076	514	הוצאות הנהלה וכלליות
2,755	503	1,907	87	258	הוצאות מימון
91,676	10,547	17,169	44,045	19,915	סך כל ההוצאות
5,588	8,332	1,830	(4,691)	117	רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
-	-	-	-	-	רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה
5,588	8,332	1,830	(4,691)	117	סך הכל הרווח (הפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
1,474,749	700,699	199,570	131,540	442,940	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 בספטמבר, 2023
814,842	422,900	35,788	101,235	254,919	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 30 בספטמבר, 2023

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות של ענף אובדן רכוש אשר הפעילות בגינו מהווה כ- 62% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות של ענפי חבות המוצר, צד ג' ואחריות מעבידים אשר הפעילות בגינם מהווה כ- 19%, כ- 29% וכ- 20% בהתאמה מסך הפרמיות בענפים אלו.

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2022					
סה"כ	ענפי חבויות (אחרים)**	ענפי רכוש (ואחרים*) בלתי מבוקר אלפי ש"ח	רכב רכוש	רכב חובה	
91,567	15,809	28,624	30,589	16,545	פרמיות ברוטו
44,496	8,973	22,389	4,100	9,034	פרמיות ביטוח משנה
47,071	6,836	6,235	26,489	7,511	פרמיות בשייר
(18,775)	(5,051)	(3,520)	(7,454)	(2,750)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה (בשייר)
65,846	11,887	9,755	33,943	10,261	פרמיות שהורווחו בשייר
(3,129)	(1,747)	(130)	(297)	(955)	הפסדים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
10,985	568	6,220	951	3,246	הכנסות מעמלות
73,702	10,708	15,845	34,597	12,552	סך הכל ההכנסות
88,140	(***)14,341	30,372	31,671	(***)11,756	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
50,011	(***)9,730	28,508	3,257	(***)8,516	חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
38,129	(***)4,611	1,864	28,414	(***)3,240	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
19,809	3,266	6,021	8,022	2,500	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
4,337	797	1,419	1,354	767	הוצאות הנהלה וכלליות
630	207	241	15	167	הוצאות מימון
62,905	8,881	9,545	37,805	6,674	סך כל ההוצאות
10,797	(***)1,827	6,300	(3,208)	(***)5,878	רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
-	-	-	-	-	רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה
10,797	(***)1,827	6,300	(3,208)	(***)5,878	סך הכל הרווח (הפסד) הכולל לפני מסים על הכנסה
1,373,244	688,483	163,258	111,046	410,457	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 בספטמבר, 2022
797,785	437,930	27,905	99,177	232,773	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 30 בספטמבר, 2022

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות של ענף אובדן רכוש אשר הפעילות בגינו מהווה כ- 60% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות של ענפי חבות המוצר, צד ג' ואחריות מעבידים אשר הפעילות בגינם מהווה כ- 22%, כ- 42% וכ- 20% בהתאמה מסך הפרמיות בענפים אלו.

(***) הוצג מחדש, ראה [באור 2.4](#).

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022					
סה"כ	ענפי חבויות אחרים (**)	ענפי רכוש ואחרים (*) אלפי ש"ח	רכב רכוש	רכב חובה	
526,614	100,133	176,039	157,951	92,491	פרמיות ברוטו
259,444	54,705	135,030	20,067	49,642	בניכוי - ביטוח משנה
267,170	45,428	41,009	137,884	42,849	פרמיות בשייר
403	(1,788)	(323)	2,229	285	שינוי בעתודה לסיכונים שטרם חלפו (בניכוי ביטוח משנה)
266,767	47,216	41,332	135,655	42,564	פרמיות שהורווחו בשייר
1,304	735	55	111	403	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
46,190	1,803	25,567	4,366	14,454	הכנסות מעמלות
314,261	49,754	66,954	140,132	57,421	סך הכל ההכנסות
365,475	44,317	136,402	137,166	47,590	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
205,910	32,069	126,937	14,661	32,243	חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
159,565	12,248	9,465	122,505	15,347	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
78,573	13,906	23,107	31,556	10,004	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
17,599	3,347	5,883	5,278	3,091	הוצאות הנהלה וכלליות
4,867	660	3,643	57	507	הוצאות מימון
260,604	30,161	42,098	159,396	28,949	סך כל ההוצאות
53,657	19,593	24,856	(19,264)	28,472	רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
64	11	10	33	10	רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה
53,721	19,604	24,866	(19,231)	28,482	סך הכל הרווח (הפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
1,344,984	678,781	147,201	111,479	407,523	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר, 2022
779,065	434,077	23,842	94,913	226,233	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 בדצמבר, 2022
(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר נתונים של ענף אובדן רכוש אשר הפעילות בגינו מהווה כ- 68% מסך הפרמיות בענפים אלו.					
(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר נתונים של ענפי חבות המוצר, צד ג' ואחריות מעבידים אשר הפעילות בגינם מהווה כ- 20%, כ- 40% וכ- 25% בהתאמה מסך הפרמיות בענפים אלו.					

א. השקעות פיננסיות אחרות

1. נכסי חוב שאינם סחירים והשקעות המוחזקות לפדיון - שווי הוגן לעומת הערך בספרים

הרכב ושווי הוגן:

ליום 30 בספטמבר, 2023	
שווי הוגן	הערך בספרים
	בלתי מבוקר
	אלפי ש"ח

153,161	157,071
125,124	123,760
<u>278,285</u>	<u>280,831</u>
<u>34,098</u>	<u>35,003</u>

הלוואות וחייבים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה, למעט פיקדונות בבנקים
פיקדונות בבנקים

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

השקעות המוחזקות לפדיון:

נכסי חוב סחירים שאינם ניתנים להמרה

ליום 30 בספטמבר, 2022	
שווי הוגן	הערך בספרים
	בלתי מבוקר
	אלפי ש"ח

172,215	159,579
121,823	119,693
<u>294,038</u>	<u>279,272</u>
<u>40,970</u>	<u>41,411</u>

הלוואות וחייבים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה, למעט פיקדונות בבנקים
פיקדונות בבנקים

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

השקעות המוחזקות לפדיון:

נכסי חוב סחירים שאינם ניתנים להמרה

ליום 31 בדצמבר, 2022	
שווי הוגן	הערך בספרים
	מבוקר
	אלפי ש"ח

163,526	154,308
126,447	124,849
<u>289,973</u>	<u>279,157</u>
<u>38,716</u>	<u>39,521</u>

הלוואות וחייבים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה, למעט פיקדונות בבנקים
פיקדונות בבנקים

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

השקעות המוחזקות לפדיון:

נכסי חוב סחירים שאינם ניתנים להמרה

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה דלהלן מציגה ניתוח של הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. לפרוט בדבר הרמות השונות ראה באור 10' בדוחות הכספיים השנתיים:

ליום 30 בספטמבר, 2023				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
476,090	-	-	476,090	נכסי חוב סחירים
45,155	-	-	45,155	מניות
455,160	385,807	-	69,353	השקעות פיננסיות אחרות
976,405	385,807	-	590,598	סה"כ

ליום 30 בספטמבר, 2022				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
415,655	-	-	415,655	נכסי חוב סחירים
76,937	-	-	76,937	מניות
307,671	245,615	-	62,056	השקעות פיננסיות אחרות
800,263	245,615	-	554,648	סה"כ

31 בדצמבר 2022				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
	מבוקר			
	אלפי ש"ח			
411,905	-	-	411,905	נכסי חוב סחירים
67,307	-	-	67,307	מניות
395,119	270,030	-	125,089	השקעות פיננסיות אחרות
874,331	270,030	-	604,301	סה"כ

3. התנועה בנכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן והמסווגים לרמה 3

נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
השקעות פיננסיות אחרות	
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
270,030	יתרה ליום 1 בינואר, 2023
38,664	סך הרווחים שהוכרו ברווח והפסד
95,637	רכישות
(18,524)	מכירות
385,807	יתרה ליום 30 ספטמבר, 2023

במהלך התקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2023 לא היו מעברים בין רמה 1 ובין רמה 2.

נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
השקעות פיננסיות אחרות	
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
136,356	יתרה ליום 1 בינואר, 2022
33,577	סך הרווחים שהוכרו ברווח והפסד
83,997	רכישות
(8,343)	מכירות
245,587	יתרה ליום 30 ספטמבר, 2022

במהלך התקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2022 לא היו מעברים בין רמה 1 ובין רמה 2.

נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
השקעות פיננסיות אחרות	
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
356,742	יתרה ליום 1 ביולי, 2023
12,484	סך הרווחים שהוכרו ברווח והפסד
20,724	רכישות
(4,143)	מכירות
385,807	יתרה ליום 30 בספטמבר, 2023

במהלך התקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2023 לא היו מעברים בין רמה 1 ובין רמה 2.

3. התנועה בנכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן והמסווגים לרמה 3 (המשך)

נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
השקעות פיננסיות אחרות	
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
231,620	יתרה ליום 1 ביולי, 2022
(1,963)	סך הרווחים שהוכרו ברווח והפסד
18,477	רכישות
(2,547)	מכירות
245,587	יתרה ליום 30 בספטמבר, 2022

במהלך התקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2022 לא היו מעברים בין רמה 1 ובין רמה 2.

נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
השקעות פיננסיות אחרות	
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
136,356	יתרה ליום 1 בינואר, 2022
32,046	סך הרווחים שהוכרו ברווח והפסד
102,515	רכישות
(887)	מכירות
270,030	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2022

במהלך שנת 2022 לא היו מעברים בין רמה 1 ובין רמה 2.

4. טכניקות הערכה

השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים הנסחרים באופן פעיל בשווקים פיננסיים מוסדרים נקבע על ידי מחירי השוק בתאריך הדיווח. בגין השקעות שלהן אין שוק פעיל השווי ההוגן נקבע באמצעות שימוש בשיטות הערכה. שיטות אלו כוללות התבססות על עסקאות שבוצעו לאחרונה בתנאי שוק, התייחסות לשווי השוק הנוכחי של מכשיר אחר דומה במהותו, היוון תזרימי מזומנים או שיטות הערכה אחרות.

נכסי חוב שאינם סחירים

השווי ההוגן של נכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי באור בלבד נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיעורי היוון מתבססים בעיקרם על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אגרות חוב קונצרניות דומות כפי שנמדדו בבורסה. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה שזכתה במכרז, שפורסם על ידי משרד האוצר, להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושיעורי ריבית לגופים מוסדיים.

א. מדיניות האגודה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה להבטיח את כושר הפרעון שלה, לשמר את יכולת האגודה להמשיך את פעילותה העסקית וכדי שתוכל להניב תשואה לחברי האגודה. האגודה וחברה כלולה של האגודה, שהינן גופים מוסדיים, כפופות לדרישות הון הנקבעות על-ידי הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן - הממונה).
בחודש מרס 2019 קבע הוועד המנהל של האגודה כי יחס כושר פרעון מבוסס סולבנסי II לא יפחת מ- 115% ועודף הון של 50 מיליון לכל הפחות (להלן - יעד הון).

ב. משטר כושר פרעון כלכלי מבוסס SOLVENCY II
על האגודה חל משטר כושר פרעון מבוסס Solvency II וזאת בהתאם להוראות יישום שפורסמו בחודש יוני 2017 ועודכנו בחודש אוקטובר 2020 (להלן - חוזר סולבנסי).

יחס כושר פרעון מבוסס סיכון

יחס כושר פרעון מבוסס סיכון מחושב כיוחס שבין ההון העצמי הכלכלי של חברת הביטוח לבין ההון הנדרש לכושר פרעון.

ההון העצמי הכלכלי נקבע כסיכום ההון העולה מהמאזן הכלכלי (ראה להלן) ומכשירי חוב הכוללים מנגנונים לספיגת הפסדים. סעיפי המאזן הכלכלי מחושבים לפי שווי כלכלי, כאשר ההתחייבויות הביטוחיות מחושבות על בסיס הערכה מיטבית של מכלול התזרימים העתידיים הצפויים מהעסקים הקיימים, ללא מרווחי שמרנות, ובתוספת מרווח סיכון (Risk Margin).

ההון הנדרש לכושר פרעון (SCR) נועד לאמוד את החשיפה של ההון העצמי הכלכלי לסדרת תרחישים שנקבעה בחוזר הסולבנסי המשקפים סיכונים ביטוחיים, סיכוני שוק ואשראי וכן סיכונים תפעוליים.

חוזר סולבנסי כולל, בין היתר, הוראות מעבר בהקשר לדרישות הון כדלהלן:

א. בחירה, החל מדוח יחס כושר פרעון ליום 31 בדצמבר 2019, באחת מהחלופות הבאות:
(1) פריסה הדרגתית של ההון הנדרש, עד לשנת 2024, כך שההון הנדרש יעלה בהדרגה, ב- 5% כל שנה, החל מ-60% מה-SCR ועד למלוא ה-SCR. ההון הנדרש ליום 31 בדצמבר 2022 - 90% מה-SCR (ליום 31 בדצמבר 2021 - 85%); יצוין כי זו היתה החלופה היחידה עד דוח יחס כושר פרעון ל-31 בדצמבר 2019.

(2) הגדלת ההון הכלכלי באמצעות ניכוי מעתודות הביטוח של סכום המחושב בהתאם לחוזר סולבנסי (להלן - הניכוי). הניכוי ילך ויקטן בצורה הדרגתית, עד לשנת 2032 (להלן - תקופת הפריסה).

ב. דרישת הון מוקטנת, שתלך ותגדל באופן הדרגתי עד לשנת 2023, על סוגים מסוימים של השקעות.

בהקשר זה יצוין כי האגודה לא מחזיקה בהתחייבויות בענפי החיים והבריאות ולכן מתייתרת חלופה 2 לעיל.

האגודה מיישמת את החלופה הראשונה לעניין תקופת הפריסה, אשר עומדת בקנה אחד עם המדיניות שיישמה בתקופות קודמות.

ב. משטר כושר פרעון כלכלי מבוסס SOLVENCY II (המשך)

יחס כושר הפירעון של האגודה

בהתאם לדוח יחס כושר פירעון ליום 30 ביוני 2023 שפורסם ביום 29 בנובמבר 2023, לאגודה עודף הון ללא התחשבות בהוראות המעבר.

החישוב שערכה האגודה כאמור, נבדק, על ידי רואי החשבון המבקרים של האגודה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE 3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי. תקן זה רלוונטי לביקורת חישובי הסולבנסטי ואיננו מהווה חלק מתקני הביקורת החלים על דוחות כספיים. יודגש כי התחזיות וההנחות, שהיוו בסיס להכנת דוח יחס כושר פירעון כלכלי, מבוססות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטוארים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות.

החישוב מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים על פעולות ההנהלה שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס לחישוב. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהחישוב, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות בחישוב.

כמו כן, מופנית תשומת הלב לאמור בדוח יחס כושר פירעון בדבר אי הודאות הנגזרת משינויים רגולטורים שלא ניתן להעריך את השפעתה על יחס כושר הפירעון.

לפירוט נוסף ראה סעיף 2 בדוח הועד המנהל וכן דוח יחס כושר פרעון כלכלי שפורסם באתר האינטרנט של האגודה.

ג. יחס כושר הפירעון לעניין חלוקת דיבידנד

בהתאם למכתב שפרסמה הממונה, בחודש אוקטובר 2017, (להלן - המכתב) חברת ביטוח תהיה רשאית לחלק דיבידנד רק אם לאחר ביצוע החלוקה יש לחברה יחס כושר פירעון לפי חוזר סולבנסטי בשיעור של לפחות 100% כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון החברה. בנוסף, נקבעו במכתב הוראות דיווח לממונה.

בהתאם לדוח יחס כושר פירעון ליום 30 ביוני, 2023, המתבסס על תמהיל ההשקעות וההתחייבויות הביטוחיות לאותו יום, לאגודה יחס כושר פירעון כלכלי הגבוה מיחס כושר הפירעון הנדרש על פי המכתב.

ד. דיבידנד שהוכרז

חלוקת דיבידנד מותנית בהתחייבות בלתי הדירה שהתקבלה מאגודת האם, אחזקות ביטוח חקלאי וניהול סיכונים אגודה שיתופית חקלאית בע"מ, שלפיה בין היתר, אגודת האם לא תחלק דיבידנד, אלא בכפוף לכך שבמועד החלוקה עודף ההון הקיים על ההון הנדרש של האגודה לא יהיה נמוך מ-30%.

בימים 30 במרס, 2022 ו-2023, הכריזה האגודה על דיבידנדים בסך של כ-40,000 אלפי ש"ח כל אחד. נכון למועד הדוח הדיבידנד שהוכרז בשנת 2023 טרם שולם.

ה. הערכה עצמית של הסיכונים וכושר הפירעון של חברת ביטוח (ORSA)

ביום 5 לינואר 2022 פרסם הממונה תיקון להוראות החוזר המאוחד - "דיווח לממונה על שוק ההון" - הערכה עצמית של הסיכונים וכושר הפירעון של חברת ביטוח (ORSA) (להלן - התיקון) - בתיקון נקבע כי חברת ביטוח תדווח לממונה אודות הערכה עצמית של הסיכונים וכושר הפירעון (ORSA) אחת לשנה, במהלך חודש ינואר. בהתאם לתיקון האגודה דיווחה לממונה דיווח שכלול את סיכום התוצאות, מצב עסקי וקשרי גומלין, חשיפה לסיכון, הערכת כושר פירעון ודרישת הון, הערכה צופה פני עתיד ותרחישים וניתוחי רגישויות כנדרש.

א. לא קיימות תובענות ייצוגיות כנגד האגודה אך קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על-ידי האגודה למבוטחיה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות עקב פערי מידע בין האגודה לבין הצדדים השלישיים לחוזה הביטוח הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים.

ב. התחייבויות תלויות בגין חברה כלולה, עתודות קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ (להלן - החברה המנהלת) -

1. ביום ה-29 ביולי, 2019 הוגשה בבית הדין האיזורי לעבודה בת"א בקשה לאישור תובענה כתובענה ייצוגית כנגד החברה המנהלת. עניינה של בקשת האישור בטענה שלפיה החברה המנהלת מנועה מלגבות מעמיתיה (במישרין או בדרך של גבייה מתוך נכסי החברה המנהלת), רכיב המכונה "הוצאות ניהול השקעות", אשר גבייתו מתווספת לגביית דמי הניהול המעוגנים בתקנון החברה המנהלת. לטענת המבקש, הדין אמנם מתיר עקרונית גבייה כזו, אם יש לה עיגון חוזי במערכת היחסים שבין החברה המנהלת לבין העמית אך לשיטתו, אצל החברה המנהלת דנא אין עיגון כזה ולפיכך מדובר בהקשרה בגבייה שאינה כדין. לטענת המבקש, התנהלות החברה המנהלת בהקשר זה מקימה לכלל העמיתים אשר בוצעה בעניינם גבייה כאמור, שורה של עילות תביעה כנגדה; ובכלל זה עילות נטענות בגין עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חובה חקוקה והפרת חוזה. על יסוד האמור, בדעת המבקש לתבוע בשם כלל העמיתים כאמור, את השבת הכספים שנגבו מהם במישרין או בעקיפין בגין רכיב זה; וכן צווים נלווים, ובכללם צו שיורה על הפסקת הגבייה. על פי אומדנו של המבקש, סכום התביעה אם תאושר כייצוגית הוא למעלה מ-40 מיליון ש"ח. יצוין, כי בקשת האישור דנא, וכן מספר בקשות אישור דומות נגד גופים שונים המנהלים כספי חוסכים, הוגשו בעקבות החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז (כב' השופטת א' שטמר), בתיק ת"צ - 16 09 20212 הופמן נ' הפניקס חברה לביטוח בע"מ (ניתן ביום 31.5.2019), במסגרתו התקבלה בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד חברת "הפניקס", אשר הושתתה על טענות דומות לאלו המועלות בענייננו. על החלטה זו הוגשה בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון (להלן - "הבר"ע"), אשר עודנה תלויה ועומדת. במסגרת הדיון בבר"ע, הגיש היועץ המשפטי לממשלה עמדה, אשר תמכה בדרך התנהלותם של הגופים הפיננסיים. דיון בבר"ע קוים ביום ה-11 בפברואר 2021.

נוכח קיומה של הבר"ע ובעקבות בקשה שהוגשה מטעם החברה המנהלת, הורה בית הדין בהחלטה מיום ה-16 בפברואר, 2020 כי בירורה של בקשת האישור יעוכב עד לאחר הכרעתו של בית המשפט העליון בבר"ע. כן נקבע כי חרף עיכוב ההליך, החברה המנהלת תגיש את תשובתה לבקשת האישור, וזו הוגשה ביום ה-1 ביולי 2020.

ביום 3 במאי, 2022 הורה בית הדין כי בירורה של בקשת האישור יימשך.

ביום 14 ליוני, 2022 הגיש המבקש תגובה לתשובת החברה המנהלת לבקשת האישור, ובמסגרתה דחה את טענות ההגנה של החברה המנהלת ועמד על הטענות שבבקשת האישור.

דיון הוכחות בבקשת האישור, כולל חקירת מצהירים, נקבע ליום 25 במאי, 2023 בין לבין השלימו הצדדים הליכי גילוי ועיון מקדמיים ובגמר דיון ההוכחות התיק נקבע לסיכומים בבקשת האישור.

ביום 22 ביוני, 2023, ניתן פסק דין בבר"ע, אשר במסגרתו התקבל הערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בעניין הופמן, והיא בוטלה. בית המשפט העליון קבע, כי גביית ההוצאות הישירות מתוך נכסי הקופה - לא הקימה בעניין הופמן עילת תביעה למי מהחוסכים, נגד המשיבה שם (הפניקס).

ב. התחייבויות תלויות בגין חברה כלולה, עתודות קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ (להלן החברה המנהלת) (המשך)

ביום 11 ביולי, 2023, הגישה הקרן לבית הדין הודעת עדכון אודות פסק הדין בבר"ע, וטענה כי נוכח ההלכה שקבע בית המשפט העליון בעניין הופמן, מן הדין לדחות את בקשת האישור דנא אף בלי שהקרן תחויב להגיש סיכומים בבקשת האישור. וכי אם המבקש יסרב להסתלק מההליך, חרף פסק הדין בבר"ע, מן הדין יהיה להביא זאת בחשבון בעת פסיקת ההוצאות לחובתו, בגמר ההליך. המבקש השיב לבקשה זו והודיע שהוא יתייחס לפסק הדין בעניין הופמן במסגרת המועדים שנקבעו להגשת הסיכומים בתיק. טרם הוגשו סיכומי הצדדים בבקשת האישור.

נוכח פסק דינו של בית המשפט העליון בעניין הופמן, ונוכח טענות נוספות העומדת לקרן בהקשרו של הליך זה, יועצה המשפטיים של החברה המטפלים בתיק סבורים כי סיכויי דחייתה של בקשת האישור עולים על סיכויי קבלתה.

2. ביום 13 בדצמבר, 2021 הוגשו לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב יפו תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן בהתאמה - התביעה ובקשת האישור) נגד כלל פנסיה וגמל בע"מ, כנגד קרן הפנסיה וכנגד 10 נתבעים (משיבים) נוספים, בהתאם לפרט 2 לתוספת השנייה לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006. על פי הנטען, המשיבים גרמו לנזק ניכר לעמיתים בקופות הגמל, בקרנות הפנסיה, בביטוחי החיים ובפוליסות החסכון שמנהלת כלל פנסיה וגמל בע"מ, בשל כך שבחרו למכור לישראל - קנדה (ט.ר) בע"מ (להלן - ישראל קנדה) את מניות אלרוב נדל"ן ומלונאות בע"מ (להלן - אלרוב) שהחזיקו המשיבים מס' 1-5 (לפי הסדר) - כלל פנסיה, כלל חברה לביטוח בע"מ, כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ, כלל סל מניות ישראל - שותפות כללית, והחברה (להלן - כלל פנסיה, כלל חברה לביטוח, כלל החזקות, וכלל סל מניות), על אף שלכאורה היתה תחת ידן הצעתו של מר אלפרד אקירוב (להלן - אקירוב), לרכוש את אותן המניות במחיר העולה לפחות ב - 33% על המחיר ששילמה ישראל קנדה עבור מניות אלה.

המבקש טוען, כי הסיבה שהמשיבים בחרו למכור את המניות לישראל קנדה כאמור, היתה לכאורה סכסוך חריף אליו נקלעו המשיבים מס' 1-5 וכן ה"ה יורם נווה ויוסי דורי עם אקירוב, בעל השליטה באלרוב. המבקש טוען, כי הפער בין המחיר שהציע מר אקירוב לשלם עבור מניות אלרוב, שעמד על 170 ש"ח למניה ובין המחיר בו נמכרו מניות אלרוב לישראל קנדה - 128 ש"ח למניה, עומד על כ - 125 מיליון ש"ח, מקום שנמכרו כ - 3 מיליון מניות; לטענת המבקש, בחירת המשיבים למכור את מניות אלרוב בתמורה הנמוכה בכ - 125 מיליון ש"ח מן התמורה שלכאורה היו יכולים למכור אותן למר אקירוב עולה כדי רשלנות, הפרת החובה לנהוג בדרך מקובלת ובתום לב, והפרת החובות המוטלות על המשיבים מכוח הוראות חוק הנאמנות תשל"ט - 1979; לטענת המבקש, הוא עמית בקופת גמל של כלל פנסיה וכן בקרן; המבקש מגדיר את קבוצת המבקשים אשר בשמם תנוהל התובענה הייצוגית: "כל מי שהיה עמית בקופות הגמל, קרנות הפנסיה, ביטוחי החיים ופוליסות החסכון שמנהלת כלל פנסיה, שהחזיקו במניות אלרוב ביום 18 בספטמבר 2021". לטענת המבקש, מימוש נכס של החוסכים בסך הנמוך בכ - 125 מיליון ש"ח מהתמורה שניתן היה לקבל עבורו, פגע בחיסכון חברי הקבוצה בסך זה. מוסיף המבקש וטוען, כי מאז שנמכרו המניות של אלרוב לישראל קנדה, קופת הגמל בה הוא עמית נשאה תשואה של כ - 7% וכך על פי חישוב שערך המבקש (שהוא כלכלן), הנזק שנגרם מוערך בסך של כ - 134 מיליון ש"ח.

ביום 13 ביוני, 2022 הגישו המשיבים תשובה לבקשת האישור (להלן - תשובת המשיבים לבקשת האישור) יחד עם בקשה מטעם המשיבים 12-6 לסילוק בקשת האישור כנגדם על הסף (להלן - הבקשה לסילוק על הסף). ביום 2 במרס, 2023 הגישו המשיבים בקשה להורות על העברת ההליך לבית המשפט המחוזי מחמת היעדר סמכות עניינית. ביום 14 במאי, 2023, התקבלה החלטת בית הדין, המורה על מחיקת ההליך תוך שמירה על זכות המבקש לפנות לערכאה המתאימה.

ב. התחייבויות תלויות בגין חברה כלולה, עתודות קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ (להלן החברה המנהלת) (המשך)

בהמשך למתואר לעיל, ביום 21 במאי, 2023 הוגשו לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד כלל פנסיה וגמל בע"מ וכנגד 11 (משיבים) נוספים, בהתאם לפרט 2 לתוספת השניה לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006.

מדובר בהליך חדש, אשר נפתח בהמשך להחלטת בית הדין לעבודה מיום 14 במאי, 2023 כמפורט לעיל, וכולל את אותן טענות עקרוניות שנטענו בהליך הקודם (עם תוספות ושינויים מסוימים).

במקור נדרשה החברה להגיש את התשובה לבקשת האישור עד ליום 18 באוקטובר, 2023. לאור מצב החירום הבטחוני שהחל ביום 7 באוקטובר, 2023 וחתימת שר המשפטים על צווים המחילים על כלל בתי המשפט את הוראות תקנות 3-5 לתקנות בתי המשפט ולשכות ההוצאה לפועל (סדרי דין במצב חירום מיוחד), תשנ"א-1991, נדחה מועד ההגשה- לעת עתה- ליום 10 בדצמבר, 2023. עמדת יועציה המשפטיים של החברה המטפלים בתיק הינה כי הסיכוי שבקשת האישור תתקבל נמוך מ-50%.

3. במהלך שנת 2017 נערכה בקרן הפנסיה שבניהול החברה המנהלת ביקורת מטעמו של הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח חסכון בנושא זכויות עמיתים. ביום ה- 7 באוגוסט, 2019 התקבלה בחברה המנהלת טיוטת דוח הביקורת לתגובת החברה המנהלת. טיוטת דוח הביקורת עוסקת בנושאים מרכזיים בפעילות קרן הפנסיה וביניהם: נושא הקבוצות, תקנון החברה המנהלת, דמי ניהול והוצאות ניהול, טיוב נתונים, דיווח אקטוארי ונוסחת משיכת כספים מהחברה המנהלת. החברה המנהלת הגישה את התייחסותה לדוח הביקורת וקיימה מספר דיונים עם נציגי הממונה.

ביום 21 באוגוסט, 2022 התקבל בחברה המנהלת דוח הביקורת הסופי (להלן - דוח הביקורת). דוח הביקורת כולל הנחיות והמלצות לדירקטוריון החברה במספר נושאים ובין היתר:

בחינת סוגיית הבוטאות האקטואריות על כלל היבטיה והשלכותיה (לרבות תוחלתן, אופן הטיפול בהן, הלימה גבוהה יותר בין מח"מ הנכסים לבין ההתחייבויות בכל בועה אקטוארית ועוד), מציאת פתרונות לבעיית מקורות מימון לניהול החברה המנהלת בעתיד בהינתן היותה קרן סגורה, טיוב אופן תשלומי העמיתים וכן העמקת הליך טיוב הנתונים, המלצות מסוימות לתיקוני תקנון והרחבת ביאורים ועוד בנוסף, המלצה לשקול את האפשרות של אימוץ נוסחת ערכי הפדיון הקבועה בתקנות מס הכנסה, על מנת לעודד את העמיתים בקרן לממש את הכספים כקצבה ולא כמשיכה הונית.

יצוין, כי ביחס לחלק משמעותי מההמלצות, ובפרט בנושאים הקשורים לבוטאות האקטואריות, התאמת מח"מ נכסים להתחייבויות ונוסחת הפדיון - נקבע בדוח הביקורת כי הדירקטוריון צריך לגבש עמדתו בסוגיות אלו, ואין ההמלצה מחייבת ספציפית ביחס לאופן הטיפול באותם נושאים. בנושא המרכזי של הבוטאות האקטואריות מתקיים שיח מול הרשות במטרה להגיע למודל מוסכם, כאשר נושאים אחרים (דוגמת טיוב נתונים, מקורות מימון בעתיד) גובשה תכנית פעולה קונקרטיה המיושמת על ידי החברה המנהלת.

לאור כל האמור לעיל, בהתאם להערכת החברה ויועציה המשפטיים, לא ניתן להעריך בשלב זה את מלוא השלכות דוח הביקורת.

א. שינויים בריבית

בהערכת העתודות האגודה מהוונת את תשלומי התביעות העתידיים לפי עקום ריבית חסרת סיכון תוך התאמתו לאופיין הבלתי נזיל של ההתחייבויות הביטוחיות ובהתחשב באופן שיערוך הנכסים העומדים כנגד התחייבויות אלו.

בתקופות של תשעה ושלשה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2023, השינוי בריבית הביא להקטנת ההתחייבויות הביטוחיות בשייר לפני מס בסך של כ- 13.6 מיליוני ש"ח והקטנה של כ-5.7 מיליוני ש"ח, בהתאמה. (בתקופה המקבילה אשתקד קטנו ההתחייבויות הביטוחיות בשייר לפני מס בסך של כ-73.8 מיליוני ש"ח ושל כ-22.2 מיליוני ש"ח, בהתאמה).

בתקופה של שנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2022, השינוי בריבית הביא להקטנת ההתחייבויות הביטוחיות בשייר לפני מס בסך של כ-81.9 מיליוני ש"ח.

ב. שינוי החקיקה במערכת המשפט בישראל

בחודש ינואר 2023 החלה ממשלת ישראל לקדם שינויים מהותיים במערכת המשפט בישראל, במסגרת אותם שינויים, עבר בכנסת ישראל, במהלך יולי 2023 התיקון ל"חוק יסוד: השפיטה". שינויים אלו מעוררים מחלוקות וביקורות רחבות, אשר על פי פרסומים בתקשורת, דוחות של מספר גופים פיננסיים ושל חברת דירוג, וכן דעות של אנשי אקדמיה, של מומחים בתחומי המשפט, הכלכלה והחברה, ושל גופי ממשל - השפעותיהם עלולות להיות מהותיות לרעה על הסביבה הכלכלית בה פועלת האגודה ועל איתנות כלכלת ישראל, ולהוביל, בין היתר, להרעת דירוג האשראי של מדינת ישראל וכפועל יוצא, להתייקרות עלות מקורות הגיוס. נכון למועד הדוח, טרם ניתן להעריך את היקף השפעת האמור לעיל על פעילותה העסקית של האגודה, בין היתר, לאור אי הודאות לגבי השלמת הליכי החקיקה הנוספים ונוסחם הסופי. הנהלת האגודה עוקבת באופן שוטף אחר ההתפתחות בעניין זה ובוחנת את השלכותיה, ככל שיהיו, על פעילות האגודה.

לכבוד

חברי האגודה של ביטוח חקלאי אגודה שיתופית מרכזית בע"מ

א.ג.נ.,

הנדון: דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר על מידע כספי ביניים נפרד לפי דרישת הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981

מבוא

סקרתי את המידע הכספי הביניים הנפרד המובא לפי דרישת הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981 של ביטוח חקלאי אגודה שיתופית מרכזית בע"מ (להלן - האגודה) ליום 30 בספטמבר, 2023 ולתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. המידע הכספי הביניים הנפרד הינו באחריות הועד המנהל והנהלה של האגודה. אחריותי היא להביע מסקנה על המידע הכספי הביניים הנפרד לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירת.

היקף הסקירה

ערכתי את סקירתי בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של היישות". סקירה של מידע כספי נפרד לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום של נוהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לי להשיג ביטחון שאיוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אני מחווה חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתי, לא בא לתשומת ליבי דבר הגורם לי לסבור שהמידע הכספי הביניים הנפרד הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לדרישות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון בחוזר ביטוח 1-15-2015.

ניר מרדכי - רו"ח מבקר
קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל-אביב,
29 בנובמבר, 2023

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של האגודה ("סולר") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

להלן נתונים כספיים תמציתיים על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של האגודה (להלן - דוחות סולר), הערוכים בהתאם לדרישות שנקבעו על ידי הממונה בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 כמתואר [בבאור 2.1](#) לדוחות הכספיים ביניים המאוחדים, למעט מדידת ההשקעות בחברות מוחזקות המחושבת על בסיס אקוויטי.

א. דוחות על המצב הכספי

ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 30 בספטמבר		
	2022	2023	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
16,386	15,090	19,518	נכסים בלתי מוחשיים
34,393	32,532	40,558	הוצאות רכישה נדחות
10,687	10,850	55,398	רכוש קבוע
35,510	34,187	40,444	השקעות בחברות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
565,919	(575,459)*	659,907	נכסי ביטוח משנה
11,871	(9,614)*	9,718	נכסי מיסים שוטפים
624	3,600	822	נכסי מיסים נדחים
72,124	90,383	58,122	חייבים ויתרות חובה
92,504	139,562	140,062	פרמיות לגביה
1,029	965	1,029	נכסים בשל הטבות לעובדים
			השקעות פיננסיות:
451,426	457,066	511,093	נכסי חוב סחירים
279,157	279,272	280,831	נכסי חוב שאינם סחירים
67,307	76,937	45,155	מניות
394,892	307,452	455,141	אחרות
1,192,782	1,120,727	1,292,220	סך כל ההשקעות הפיננסיות האחרות
121,983	169,592	151,573	מזומנים ושווי מזומנים
<u>2,155,812</u>	<u>2,202,561</u>	<u>2,469,371</u>	סך כל הנכסים
			הון והתחייבויות
			הון
178,381	178,381	178,381	הון מניות ופרמיה
(31,723)	(31,723)	(31,723)	קרנות הון
255	273	218	קרן בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה
428,478	(411,041)*	467,094	יתרת עודפים
575,391	557,972	613,970	סך כל ההון
			התחייבויות
1,344,984	(1,373,244)*	1,474,749	התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה
-	-	-	התחייבויות בגין מיסים נדחים
-	-	-	התחייבויות בגין מיסים שוטפים
-	40,000	40,000	דיבידנד לשלם
231,734	227,292	308,938	זכאים ויתרות זכות
3,703	4,053	31,714	התחייבויות הנובעות מחכירה
1,580,421	1,644,589	1,855,401	סך כל ההתחייבויות
<u>2,155,812</u>	<u>2,202,561</u>	<u>2,469,371</u>	סך כל ההון והתחייבויות

(* הוצג מחדש, ראה [באור 2.4](#).

29 בנובמבר, 2023

דניאל שפירא
סמכ"לית, מנהלת אגף
כספים

פזית כהן חזות
מנהלת כללית

דורון סט
יו"ר הוועד המנהל

תאריך אישור הדוחות הכספיים

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של האגודה ("סולר") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון (המשך)

ב. דוחות על הרווח הכולל

לשנה	ל-3 חודשים		ל-9 חודשים		
שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022	שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022	שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023	שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022	שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023	
מבוקר	בלתי מבוקר				
	אלפי ש"ח				
517,781	130,897	150,048	387,378	439,015	פרמיות שהורווחו ברוטו
251,014	65,051	75,313	187,234	223,912	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
266,767	65,846	74,735	200,144	215,103	פרמיות שהורווחו בשייר
11,304	(4,226)	25,078	(1,389)	95,606	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
16,200	3,908	3,902	11,953	11,674	הכנסות מדמי ניהול
46,190	10,985	12,451	32,512	36,778	הכנסות מעמלות
340,461	76,513	116,166	243,220	359,161	סך כל ההכנסות
365,475	(*88,140)	114,189	(*278,523)	314,982	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
205,910	(*50,011)	51,214	(*168,542)	144,098	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
159,565	(*38,129)	62,975	(*109,981)	170,884	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, בשייר
78,573	19,809	22,882	57,166	66,845	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
18,147	4,471	3,157	13,085	13,914	הוצאות הנהלה וכלליות
4,867	630	2,755	5,866	7,239	הוצאות מימון
(67)	-	121	-	59	הוצאות (הכנסות) אחרות- הפסד הון
261,085	(*63,039)	91,890	(*186,098)	258,941	סך כל ההוצאות
5,194	1,988	1,927	3,872	4,971	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
84,570	(*15,462)	26,203	(*60,994)	105,191	רווח לפני מסים על הכנסה
21,117	(*3,467)	6,416	(*14,912)	26,575	מסים על ההכנסה
63,453	(*11,995)	19,787	(*46,082)	78,616	רווח נקי
64	-	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר:
					רווח אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת
(1,973)	(377)	(65)	(1,970)	(57)	חלק האגודה בהפסד כולל אחר של חברה מוחזקת המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
661	129	23	674	20	השפעת המס
(1,248)	(248)	(42)	(1,296)	(37)	סה"כ הפסד כולל אחר, נטו
62,205	(*11,747)	19,745	(*44,786)	78,579	סה"כ רווח כולל

(* הוצג מחדש, ראה באור 2.4

פירוט נכסים עבור נכסים והשקעות פיננסיות אחרותא. פרוט השקעות פיננסיות אחרות

ההרכב:

30 בספטמבר, 2023				
סה"כ	הלוואות וחייבים	מוחזקות לפדיון	מוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
בלתי מבוקר אלפי ש"ח				
511,093	-	35,003	476,090	נכסי חוב סחירים (א1)
280,831	280,831	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים (*)
45,155	-	-	45,155	מניות (א2)
455,160	-	-	455,160	אחרות (א3)
<u>1,292,239</u>	<u>280,831</u>	<u>35,003</u>	<u>976,405</u>	סה"כ
30 בספטמבר, 2022				
סה"כ	הלוואות וחייבים	מוחזקות לפדיון	מוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
בלתי מבוקר אלפי ש"ח				
457,066	-	41,411	415,655	נכסי חוב סחירים (א1)
279,272	279,272	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים (*)
76,937	-	-	76,937	מניות (א2)
307,671	-	-	307,671	אחרות (א3)
<u>1,120,946</u>	<u>279,272</u>	<u>41,411</u>	<u>800,263</u>	סה"כ
31 בדצמבר, 2022				
סה"כ	הלוואות וחייבים	מוחזקות לפדיון	מוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
מבוקר אלפי ש"ח				
451,426	-	39,521	411,905	נכסי חוב סחירים (א1)
279,157	279,157	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים (*)
67,307	-	-	67,307	מניות (א2)
395,119	-	-	395,119	אחרות (א3)
<u>1,193,009</u>	<u>279,157</u>	<u>39,521</u>	<u>874,331</u>	סה"כ

(*) לפירוט הרכב נכסי חוב שאינם סחירים - ראה [באור 5א](#) "מכשירים פיננסיים".

פירוט נכסים עבור נכסים והשקעות פיננסיות אחרות (המשך)

א. פרוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

1. נכסי חוב סחירים

הרכב:

ליום 30 בספטמבר, 2023	
עלות	הערך בספרים
	בלתי מבוקר
	אלפי ש"ח
261,177	248,875
265,352	262,218
526,529	511,093

אגרות חוב ממשלתיות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב סחירים

ליום 30 בספטמבר, 2022	
עלות	הערך בספרים
	בלתי מבוקר
	אלפי ש"ח
229,647	216,401
243,662	240,665
473,309	457,066

אגרות חוב ממשלתיות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב סחירים

ליום 31 בדצמבר, 2022	
עלות	הערך בספרים
	מבוקר
	אלפי ש"ח
237,800	222,700
230,169	228,726
467,969	451,426

אגרות חוב ממשלתיות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב סחירים

פירוט נכסים עבור נכסים והשקעות פיננסיות אחרות (המשך)

א. פרוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)
2. מניות

ליום 30 בספטמבר, 2023	
הערך בספרים	עלות
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
<u>45,155</u>	<u>44,837</u>

מניות סחירות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד

ליום 30 בספטמבר, 2022	
הערך בספרים	עלות
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
<u>76,937</u>	<u>83,877</u>

מניות סחירות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד

ליום 31 בדצמבר, 2022	
הערך בספרים	עלות
מבוקר	
אלפי ש"ח	
<u>67,307</u>	<u>73,391</u>

מניות סחירות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד

3. השקעות פיננסיות אחרות
ההרכב:

ליום 30 בספטמבר, 2023	
הערך בספרים	עלות
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
<u>69,353</u>	<u>44,900</u>
<u>385,807</u>	<u>332,429</u>
<u>455,160</u>	<u>377,329</u>

השקעות פיננסיות סחירות
השקעות פיננסיות שאינן סחירות

סך הכל השקעות פיננסיות אחרות

פירוט נכסים עבור נכסים והשקעות פיננסיות אחרות (המשך)

א. פרוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)
ההרכב:

ליום 30 בספטמבר, 2022	
עלות	הערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
67,134	62,056
205,856	245,615
<u>272,990</u>	<u>307,671</u>

השקעות פיננסיות סחירות
השקעות פיננסיות שאינן סחירות
סך הכל השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 בדצמבר, 2022	
עלות	הערך בספרים
מבוקר	
אלפי ש"ח	
128,367	125,089
253,822	270,030
<u>382,189</u>	<u>395,119</u>

השקעות פיננסיות סחירות
השקעות פיננסיות שאינן סחירות
סך הכל השקעות פיננסיות אחרות

השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בקרנות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות וקרנות השקעה.

הצהרה

אני פזית כהן חזות, מצהירה כי :

1. סקרתי את הדוח התקופתי של בטוח חקלאי אגודה שיתופית מרכזית בע"מ (להלן: "האגודה") לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2023 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
4. אני ואחרים באגודה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוח של חברת הביטוח, וכן-
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחם של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לאגודה לרבות תאגידיים מאוחדים שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים באגודה ובאותם תאגידיים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח.
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS).
 - ג. הערכנו את היעילות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של האגודה והצגנו את מסקנותינו לגבי היעילות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו.
 - ד. לא גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של האגודה על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.
 - ה. אני ואחרים באגודה המצהירים הצהרה זו, גילינו לרואה החשבון המבקר לוועד המנהל ולוועדת הביקורת של האגודה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי.
5. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של האגודה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי, וכן –
 - א. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של האגודה על דיווח כספי.
 - ב. אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

29 בנובמבר, 2023

הצהרה

אני דניאל שפירא, מצהירה כי :

1. סקרתי את הדוח התקופתי של בטוח חקלאי אגודה שיתופית מרכזית בע"מ (להלן: "האגודה") לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2023 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
4. אני ואחרים באגודה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוח של חברת הביטוח, וכן-
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לאגודה לרבות תאגידים מאוחדים שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים באגודה ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח.
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS).
 - ג. הערכנו את היעילות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של האגודה והצגנו את מסקנותינו לגבי היעילות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו.
 - ד. לא גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של האגודה על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.
5. אני ואחרים באגודה המצהירים הצהרה זו, גילינו לרואה החשבון המבקר לוועד המנהל ולוועדת הביקורת של האגודה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי.
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של האגודה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי, וכן -
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של האגודה על דיווח כספי.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

דוח יחס כושר פירעון כלכלי
ביטוח חקלאי אגודה שיתופית מרכזית בע"מ
ליום 30 ביוני, 2023

ביטוח חקלאי אגודה שיתופית מרכזית בע"מ
דוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 30 ביוני, 2023

תוכן העניינים

עמוד

<u>3-4</u>	דוח מיוחד של רואה החשבון
<u>5-9</u>	1. רקע ודרישות הגילוי
<u>10</u>	2. יחס כושר פירעון וסף הון
<u>11-14</u>	3. מאזן כלכלי
<u>15</u>	4. הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
<u>16-17</u>	5. הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
<u>18</u>	6. סף הון (MCR)
<u>19</u>	7. השפעת יישום ההוראות לתקופת הפריסה
<u>20</u>	8. מגבלות על חלוקת דיבידנד

לכבוד
הועד המנהל של
ביטוח חקלאי אגודה שיתופית מרכזית בע"מ

א.ג.נ.

הנדון: דיווח של רואה החשבון המבקר בקשר לדוח יחס כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II של ביטוח חקלאי אגודה שיתופית מרכזית בע"מ (להלן - האגודה) ליום 30 ביוני, 2023

מבוא

ביצענו את הנהלים המפורטים להלן בקשר לדוח יחס כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II, של האגודה, ליום 30 ביוני 2023 (להלן "הדוח" או "דוח יחס כושר פירעון"). הדיווח שלנו מתייחס אך ורק לחישובי יחס כושר פירעון ואופן ההצגה של דוח יחס כושר פירעון ואינו מתייחס לכל פעילות אחרת של האגודה.

אחריות

הועד המנהל וההנהלה אחראים להכנה ולהצגה של הדוח בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן – "הממונה") בעניין כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II כפי שנכללו בפרק 2 חלק 2 שער 5 של החוזר המאוחד ובהנחיות נלוות (להלן ביחד – "הוראות הממונה"). החישובים, התחזיות וההנחות שהיוו בסיס להכנת המידע הינם באחריות הועד המנהל וההנהלה. אחריות זו כוללת בחירה ויישום של שיטות מתאימות להכנת המידע הערוך ושימוש בהנחות ואומדנים לגילויים פרטניים, שהם סבירים בנסיבות הנתונות. יתרה מזאת, אחריות זו כוללת תכנון, הטמעה ותחזוקה של מערכות ותהליכים הרלוונטיים להכנת המידע הערוך באופן שאינו כולל מידע מוטעה מהותית. אחריותנו היא להביע מסקנה על עריכת והצגת חישובי דוח יחס כושר פירעון בהתאם להוראות הממונה בהתבסס על הנהלים המפורטים להלן.

היקף הסקירה

ביצענו את התקשרותנו בהתאם לעקרונות תקן בינלאומי (ISAE) 3000 (Revised) לגבי "התקשרויות מסוג Assurance שאינן ביקורת או סקירה של מידע כספי היסטורי" שפורסם ע"י IAASB. נהלי העבודה כללו את הנהלים המפורטים להלן, על מנת להעריך האם החישובים שבוצעו על ידי האגודה בנושא האמור, ליום 30 ביוני 2023, מכל הבחינות המהותיות, אינם בהתאם להוראות הממונה. עם זאת, איננו מספקים מסקנה נפרדת עבור כל גילוי.

נהלי העבודה כללו את הנהלים הבאים:

- עיון בדוח יחס כושר פירעון וההסברים שנכללו בו;
- עריכת בירורים, בעיקר עם האנשים האחראים על הפקת דוח יחס כושר פירעון ועל עריכת חישובים בקשר ליחס כושר פירעון; לרבות בירורים אודות השינויים המהותיים שהתרחשו במודלים, במתודולוגיות בתהליכי החישוב ובמערכות;
- סקירת שינויים מהותיים במחקרים שהשפיעו על דוח זה;
- ביצוע נהלי סקירה אנליטיים, ובכלל זה בחינת סבירות השינויים המהותיים בסעיפי הדוח המרכזיים.

עבודתנו הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים, ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על הנהלים שבוצעו, לא בא לתשומת לבנו דבר הגורם לנו לסבור כי חישובי יחס כושר הפירעון ואופן ההצגה של דוח יחס כושר פירעון ליום 30 ביוני 2023 של האגודה, אינם ערוכים בהתאם להוראות הממונה, מכל הבחינות המהותיות.

יודגש כי התחזיות וההנחות מבוססות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות. המידע מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים, על פעולות ההנהלה וכן על דפוס ההתפתחות העתידי של מרווח הסיכון, שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס למידע. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהמידע, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות במידע.

אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בסעיף ד1'. הערות והבהרות בדבר יחס כושר הפירעון, בדבר אי הודאות הנגזרת משינויים רגולטוריים וחשיפה לתלויות שלא ניתן להעריך את השפעתה על יחס כושר הפירעון וכן בדבר אי הודאות הגלומה בהנחות ובתחזיות האקטואריות והפיננסיות בהן נעשה שימוש במסגרת הכנת הדוח.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל אביב,
29 בנובמבר, 2023

1. רקע ודרישות גילויא. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II

המידע המפורט להלן, חושב בהתאם להוראות חוזר הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן - הממונה) 2020-1-15 "תיקון החוזר המאוחד לעניין הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II" (להלן - חוזר סולבנסי), נערך ומוצג בהתאם להוראות פרק 1, חלק 4 שער 5 בחוזר המאוחד, כפי שעודכנו בחוזר 2022-1 להלן "הוראות הגילוי".

חוזר סולבנסי קובע מודל סטנדרטי לחישוב ההון העצמי הקיים וההון הנדרש לכושר פירעון, במטרה להביא לכך שחברת ביטוח תחזיק כרית לספיגת הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכונים בלתי צפויים שלהם היא חשופה. יחס כושר הפירעון הינו היחס בין ההון העצמי הקיים וההון הנדרש.

ההון העצמי הקיים, לצורך הסולבנסי, יורכב מהון רובד 1 והון רובד 2. הון רובד 1 כולל הון עצמי המחושב באמצעות הערכת שוויים של הנכסים וההתחייבויות של חברת ביטוח לפי הוראות החוזר, והון רובד 1 נוסף. הון רובד 1 נוסף והון רובד 2 כוללים מכשירי הון עם מנגנונים לספיגת הפסדים לרבות מכשירי הון משני נחות, הון משני מורכב והון שלישוני אשר הונפקו לפני מועד התחילה. החוזר כולל מגבלות על הרכב הון עצמי לעניין SCR (ראה להלן), כך ששיעור הרכיבים הכלולים בהון רובד 2 לא יעלה על 40% מה-SCR (בתקופת הפריסה, המפורטת להלן - 50% מההון הנדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה).

את ההון הקיים יש להשוות להון הנדרש כאשר קיימות שתי רמות של דרישות הון:

- ההון הנדרש לשמירה על כושר הפירעון של חברת ביטוח (להלן - SCR). ה-SCR רגיש לסיכונים ומבוסס על חישוב צופה פני עתיד של התממשות תרחישים שונים, תוך התחשבות ברמת המתאם של גורמי הסיכון השונים, הכל על בסיס ההנחיות בחוזר סולבנסי.

- רמה מינימלית של הון (להלן - MCR או "סף הון"). בהתאם לחוזר סולבנסי, סף ההון יהיה שווה לגבוה שבין סכום ההון הראשוני המינימלי הנדרש לפי "דרישות הון משטר קודם" לבין סכום הנגזר מגובה עתודות ביטוח ופרמיות (כהגדרתן בחוזר סולבנסי) המצוי בטווח שבין 25% לבין 45% מה-SCR.

ההון הקיים מחושב באמצעות נתונים ומודלים לחישוב יחס כושר הפירעון הכלכלי המתבססים, בין היתר, על תחזיות והנחות הנשענות, בעיקרן על ניסיון העבר. החישובים המבוצעים במסגרת חישוב ההון הכלכלי ודרישת ההון הכלכלית הם בעלי רמת מורכבות גבוהה.

חוזר סולבנסי כולל, בין היתר, הוראות מעבר כדלהלן:

(א) בחירה באחת מהחלופות הבאות:

(1) פריסה הדרגתית של ההון הנדרש, עד לשנת 2024 (להלן - תקופת הפריסה), כך שההון הנדרש יעלה בהדרגה, ב- 5% כל שנה, החל מ-60% מה-SCR ועד למלוא ה-SCR. ההון הנדרש לימים 30 ביוני, 2023 ו- 31 בדצמבר, 2022 לא יפחת מ- 90% מה-SCR.

(2) הגדלת ההון הכלכלי באמצעות ניכוי מעתודות הביטוח של סכום שיחושב כמפורט להלן. הניכוי ילך ויקטן בצורה הדרגתית, עד לשנת 2032 (להלן - "ניכוי בתקופת הפריסה").

בהקשר זה יצוין כי האגודה לא מחזיקה בהתחייבויות בענפי החיים והבריאות ולכן מתייתרת חלופה 2 לעיל. האגודה מיישמת את החלופה הראשונה לעניין תקופת הפריסה, אשר עומדת בקנה אחד עם המדיניות שיישמה בתקופות הקודמות.

(ב) דרישת הון מוקטנת, שתלך ותגדל באופן הדרגתי עד לשנת 2023, על סוגים מסוימים של השקעות.

1. רקע ודרישות גילוי (המשך)

א. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II (המשך)

מידע צופה פני עתיד

הנתונים הכלולים בדוח יחס כושר פירעון כלכלי זה, לרבות ההון העצמי המוכר וההון הנדרש לכושר פירעון, מבוססים, בין השאר, על תחזיות, הערכות ואומדנים לאירועים עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינם בשליטתה של האגודה, ויש לראות בהם "מידע צופה פני עתיד" כהגדרתו בסעיף 32 לחוק ניירות ערך התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מכפי שבא לידי ביטוי בדוח יחס כושר פירעון כלכלי זה, כתוצאה מכך שתחזיות, הערכות ואומדנים אלה, כולם או חלקם לא יתממשו או שיתממשו באופן שונה מכפי שנחזה, בין היתר בהתייחס להנחות אקטואריות (בכלל זה שיעורי ביטולים, הוצאות ושיעור רווח חיתומי), הנחות לגבי פעולות הנהלה עתידיות, שיעורי ריבית חסרת סיכון, תשואות בשוק ההון, הכנסות עתידיות ונזק בתרחישי קטסטרופה.

ב. הגדרות

- אומדן מיטבי (Best Estimate) - צפי של תזרימי המזומנים העתידיים הנובעים מחוזי הביטוח במהלך כל תקופת קיומם, ללא מרווחי שמרנות, כשהם מהוונים בריבית חסרת סיכון מותאמת.
- ביטוח בריאות קצר טווח (NSLT) - ביטוח בריאות המתנהל בדומה לביטוח כללי.
- הון נדרש בסיסי לכושר פירעון (BSCR) - הון נדרש מחברת ביטוח לשמירת כושר הפירעון, המחושב על פי הוראות והתאמה לספיגת הפסדים בשל מס נדחה והון נדרש בשל חברות מנהלות.
- הון נדרש לכושר פירעון (SCR) - סך ההון הנדרש מחברת ביטוח לשמירת כושר הפירעון, המחושב על פי הוראות משטר כושר פירעון כלכלי
- הון עצמי מוכר - סך הון רובד 1 והון רובד 2 של חברת ביטוח, לאחר ניכויים והפחתות בהתאם להוראות חלק ב' בנספח לחוזר הסולבנסי.
- הון רובד 1 בסיסי - הון עצמי חשבונאי בתוספת השינוי בעודף נכסים על התחייבויות הנובע מפערים בין אופן הערכת הנכסים וההתחייבויות במעבר למאזן כלכלי ובניכוי נכסים בלתי מוכרים ודיבידנד שהוכרז לאחר תאריך הדוח.
- השפעת הפיזור בין רכיבי הסיכון - מתאם בין סיכונים שונים במודל, ככל שיש פיזור בין מגזרי הפעילות בתיק ופיזור בין הסיכונים כך השפעת המתאם גדלה והוא מפחית את סך הסיכון.
- יחס כושר פירעון - היחס בין ההון העצמי המוכר לבין ההון הנדרש לכושר פירעון של חברת הביטוח.
- התאמת תרחיש מניות - דרישת הון מוקטנת על סוגי השקעות מסוימים שתגדל בהדרגתיות עד לשנת 2023 כשדרישת ההון בגין השקעות אלו תגיע לשיעורה המלא.
- מאזן כלכלי - מאזן האגודה כאשר שווים של הנכסים וההתחייבויות מותאם לפי הוראות חלק א' בנספח לחוזר הסולבנסי.
- מרווח סיכון (RM) - סכום נוסף על האומדן המיטבי המשקף את עלות ההון הכוללת שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת או מבטח משנה ידרשו על מנת לקבל על עצמן את התחייבויות הביטוח של האגודה.
- סף הון מינימלי (MCR) - הון מינימלי הנדרש מחברת הביטוח.

1. רקע ודרישות גילוי (המשך)

ב. הגדרות (המשך)

- תקופת פריסה
במסגרת הוראות המעבר ליישום משטר כושר פירעון כלכלי, בשנים 2017 עד 2024, הון נדרש לכושר פירעון (SCR) של חברת הביטוח יעלה בהדרגה מ-60% בשנת 2017 ועד עמידה מלאה בהון נדרש לכושר פירעון (100%) בשנת 2024.
- UFR
שיעור הריבית העתידית האחרונה הנגזר מהריבית הריאלית הצפויה בטווח הארוך ומהציפיות לאינפלציה בטווח הארוך, אליה מתכנס עקום הריבית המתואמת, בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי
- מתאם תנודתיות (VA)
רכיב אנטי מחזורי המשקף את המרווח הגלום בתיק נכסי חוב מייצג של חברות ביטוח, ומתווסף לעקום הריבית המתואמת בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי.
- הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

1. רקע ודרישות גילוי (המשך)ג. מתודולוגית החישוב

דוח יחס כושר הפירעון הכלכלי ליום 30 ביוני, 2023 חושב ונערך בהתאם להוראות הממונה בעניין כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II (להלן - ההוראות) כפי שנכללו בחוזר סולבנסי. להלן עיקרי ההוראות והשינויים בהם:

מאזן כלכלי

המאזן הכלכלי מחושב לפי הכללים וההוראות המפורטים שפרסם הממונה אשר מבוססים על כללי Solvency II באירופה עם התאמות למאפייני המוצרים והסביבה הכלכלית בישראל. מטרת הכללים היא לשקף את הערך הכלכלי של סעיפי המאזן בהתאם לתפיסת הממונה. לפי ההוראות ההתחייבויות הביטוחיות מחושבות על בסיס הערכה מיטבית של מכלול התזרימים העתידיים הצפויים מהעסקים הקיימים, ללא מרווחי שמרנות, ובתוספת מרווח סיכון (Risk Margin), המייצג את התוספת להתחייבויות הביטוחיות שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת תדרוש, לצורך קבלת התחייבויות הביטוח של חברת ביטוח. על-פי ההוראות מרווח הסיכון מחושב בשיטת עלות ההון, בשיעור של 6% לשנה מההון הנדרש הצפוי, בגין סיכונים ביטוחיים, לאורך חיי העסקים הקיימים, כאמור להלן. המאזן הכלכלי נערך על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של האגודה. המאזן הכלכלי אינו כולל את הערך הכלכלי של פעילות הפנסיה וסוכנויות הביטוח שתחת חברת הביטוח ולא את הערך הכלכלי של נכסים לא מוחשיים ושל הוצאות רכישה נדחות.

ההון הנדרש לכושר פירעון

חישוב ההון הנדרש לכושר פירעון מבוסס על הערכת החשיפה של ההון העצמי הכלכלי לרכיבי הסיכון הבאים אשר קבועים בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי: סיכוני ביטוח חיים, סיכוני ביטוח כללי, סיכוני שוק וסיכוני צד נגדי. רכיבי סיכון אלה כוללים תתי רכיבי סיכון בהתייחס לסיכונים ספציפיים אליהם חשופה האגודה. הערכת חשיפת ההון העצמי הכלכלי לכל תתי רכיבי סיכון מתבצעת על בסיס תרחיש מוגדר שנקבע בהנחיות. קביעת ההון הנדרש לכושר פירעון מבוססת על סכימה של דרישות ההון בגין רכיבי הסיכון ותתי רכיבי הסיכון כאמור, בניכוי השפעת הפיזור בין הסיכונים באגודה על פי מקדמי המתאם המימוחסים להם לפי ההוראות. בנוסף, כולל חישוב ההון הנדרש לכושר פירעון רכיבים של הון נדרש בגין סיכון תפעולי והון נדרש בגין חברות מנהלות ובניכוי התאמה לספיגת הפסדים בשל מס נדחה כמפורט בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי.

ההתאמה לספיגת הפסדים בשל מס נדחה, מעבר ליתרת העתודה למסים נדחים הכלולה במאזן הכלכלי מוגבלת עד ל- 5% מההון הנדרש הבסיסי לעושר פירעון (BSCR) וזאת בהתקיים התנאים הבאים:

- באפשרותה של חברת הביטוח להראות לממונה כי סביר שרווחים עתידיים חייבים במס יהיו ניתנים למימוש כנגדם.
- הרווחים העתידיים ינבעו מפעילות בביטוח כללי או ביטוח בריאות NSLT בלבד.

דרישת ההון בגין כל סיכון מחושבת בהתאם לחשיפת האגודה לסיכון זה ובהתחשב בפרמטרים שנקבעו על-ידי ההוראות. גובה ההון הנדרש מייצג, על-פי ההוראות, את היקף ההון העצמי שיאפשר לחברת הביטוח לספוג, בשנה הקרובה, הפסדים בלתי צפויים ולעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים ומוטבים במועדן, ברמת בטחון של 99.5%.

יודגש כי לתוצאות המודלים המשמשים בחישוב ההון העצמי המוכר וההון הנדרש לכושר פירעון, רגישות גבוהה לתחזיות ולהנחות הכלולות בהם וכן לאופן יישומן של ההנחות. ליחס כושר הפירעון הכלכלי רגישות גבוהה למשתני שוק ולמשתנים אחרים ובהתאם עשוי להיות תנודתי.

1. רקע ודרישות גילוי (המשך)

ד. הערות והבהרות

1. כללי

דוח יחס כושר הפירעון כולל, בין היתר, תחזיות המבוססות על הנחות ופרמטרים בהתאם לניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת, ועל הערכות האגודה לגבי העתיד ככל שיש לאגודה מידע רלוונטי וקונקרטי עליו ניתן להתבסס. המידע והמחקרים הם אותם אלו ששימשו בסיס לדיווח התקופתי של האגודה ליום 30 ביוני, 2023. לא הובאו בחשבון מידע או מחקרים אשר גובשו לאחר מועד פרסום הדיווח השנתי של האגודה לדיווח התקופתי ליום 30 ביוני, 2023 אם וככל שבוצעו.

דוח יחס כושר פירעון זה הוכן על בסיס התנאים וההערכה המיטבית כפי שהיו ידועים לאגודה למועד פרסום הדיווח השנתי ליום 30 ביוני, 2023. לפיכך, דוח זה לא עודכן להשלכות מלחמת "חרבות ברזל" אם וככל שאלו קיימות. למידע נוסף בקשר להשלכות מלחמת "חרבות ברזל" ראה באור 1 ב' לדוחות הכספיים ביניים לרבעון השלישי של שנת 2023 וכן לסעיף 5.2 לדוח הועד המנהל לתקופה שהסתיימה ביום 30 לספטמבר, 2023.

יודגש כי נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות ואין בידי האגודה להעריך את השפעת הרפורמות והשינויים הללו באופן אמין. החישוב מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים ופעולות ההנהלה שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מהנחות אשר שימשו בסיס לחישוב. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהחישוב, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מהנחות בחישוב. למודל, במתכונתו הנוכחית, רגישות גבוהה מאוד לשינויים במשתני שוק ואחרים ולפיכך מצב ההון המשתקף ממנו עשוי להיות תנודתי מאוד.

2. השפעות עתידיות של מעשי חקיקה ורגולציה הידועים ליום פרסום הדוח

2.1 תחום הביטוח נתון בשנים האחרונות לשינויים תכופים בהסדרים חוקתיים ובהוראות רגולטוריות תכופות. ראה בקשר לכך סעיפים 6-11 בחלק א'- תיאור עסקי האגודה לפי תחומי פעילות בדוח התקופתי לשנת 2022 ובפרק 2, סעיף 2.2.2, לדוח הועד המנהל לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2023.

למעשי החקיקה ולהוראות הרגולציה קיימת השלכה על רווחיות האגודה ותזרימי המזומנים שלה וכפועל יוצא על יחס כושר הפירעון הכלכלי.

חישוב יחס כושר הפירעון אינו כולל את כל ההשפעה האפשרית של מעשי החקיקה האמורים וההוראות הרגולטוריות וכן התפתחויות אחרות שטרם באו לידי ביטוי מעשי בנתונים בפועל, ואשר לגביהן אין בידי האגודה נכון למועד זה, יכולת להעריך את כל השפעתן על תוצאותיה העסקיות ועל יחס כושר הפירעון.

2.2 בהתאם לחוזר סולבנסי השווי של התחייבויות תלויות במאזן הכלכלי נקבע על פי שווין במאזן החשבונאי בהתאם להוראות תקן בינלאומי לחשבונאות IAS 37, מדידה זו אינה משקפת את ערכן הכלכלי. לא ניתן להעריך את השלכות אי הודאות הנגזרת מהחשיפה לתלויות, לרבות השפעתה על הרווחיות העתידית ועל יחס כושר הפירעון. יצוין כי למועד החישוב אין כנגד האגודה תובענות ייצוגיות ו/או בקשות לאישור תובענות כייצוגיות. אולם קיימת בקשה לאישור תובענה כייצוגית כנגד חברה כלולה כמתואר בביאור 7 לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר, 2023.

2. יחס כושר פירעון

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני
2022	2023
מבוקר (**)	בלתי מבוקר (*)
אלפי ש"ח	
522,119	587,168
352,279	370,188
169,840	216,980
148.2%	158.6%

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון - ראו [סעיף 4](#)

הון נדרש לכושר פירעון (SCR) - ראו [סעיף 5](#)

עודף

יחס כושר פירעון (באחוזים)

סף הון (MCR)

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני
2022	2023
מבוקר	בלתי מבוקר
אלפי ש"ח	
88,070	92,547
522,119	587,168

סף הון (MCR) - ראו [סעיף 6.א](#)

הון עצמי לעניין סף הון - ראו [סעיף 6.ב](#)

(* כל מקום בדוח זה בו מופיע "בלתי מבוקר" המונח מתייחס לסקירה שנערכה בהתאם לעקרונות תקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3000 - התקשרויות מסוג Assurance שאינן ביקורת או סקירה של מידע כספי היסטורי.

(** כל מקום בדוח זה בו מופיע "מבוקר" המונח מתייחס לביקורת שנערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי.

לאחר תאריך הדוח בחודש אוקטובר 2023 פרצה מלחמת "חרבות ברזל" (להלן: "המלחמה") במדינת ישראל. התמשכות המלחמה הובילה להאטה בפעילות העסקית במשק הישראלי בין היתר בעקבות סגירת מפעלים בדרום ובצפון הארץ, פגיעה בתשתיות, גיוס אנשי מילואים לתקופה שאינה ידועה מראש וכן, לשיבוש הפעילות הכלכלית בישראל. הימשכות המלחמה עשויה לגרור השלכות נרחבות על תחומים ענפיים רבים ואזורים גאוגרפיים שונים במדינה.

התנודות הפוטנציאליות בשווקים הפיננסים בישראל, שערי מטבע חוץ, זמינות כח אדם, שירותים מקומיים וגישה למשאבים מקומיים עשויות להשפיע על ישויות אשר פעילותן העיקרית היא עם או בישראל.

בשלב זה, אין ביכולתה של האגודה להעריך באופן מהימן את ההשפעה העתידית של המלחמה על יחס כושר הפירעון הכלכלי של האגודה, בין היתר לאור התנודתיות החריפה בשווקים, חוסר הוודאות בדבר משך זמן הלחימה, עוצמתה, השפעותיה של המלחמה על תחומי הפעילות של האגודה וכן, ביחס לצעדים נוספים שיינקטו על ידי הממשלה.

שינויים עיקריים בעודף ההון וביחס כושר פירעון לעומת אשתקד

1. עיקר הגידול בהון נובע מרווחי שנת 2023.
2. עיקר הגידול בהון הנדרש לכושר פירעון נובע מגידול בהתחייבויות הביטוחיות אשר גרמו לעלייה בדרישת תרחישים שונים, כגון: סיכון ריבית, סיכון פרמיה ורזרבה וסיכון תפעולי.

לפרטים בדבר יחס כושר פירעון כלכלי ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה, וללא התאמת תרחיש מניות ובדבר יעד יחס כושר פירעון כלכלי ומגבלות החלות על האגודה לעניין חלוקת דיבידנד ראה [סעיף 7](#) להלן.

3. מאזן כלכלי

ליום 30 ביוני 2023			
מאזן כלכלי	מאזן לפי תקינה חשבונאית	הערות	
אלפי ש"ח			
בלתי מבוקר			
-	19,451	(1)	נכסים: נכסים בלתי מוחשיים
692	1,760		נכסי מיסים נדחים, נטו
-	41,922	(2)	הוצאות רכישה נדחות
54,243	54,243	(3)	רכוש קבוע השקעות בחברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח :
19,081	19,151		חברה מנהלת
16,258	19,409		חברות מוחזקות אחרות
35,339	38,560		סך כל השקעות בחברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח
618,516	677,605	(5)	נכסי ביטוח משנה
271,618	271,618		חייבים ויתרות חובה
			השקעות פיננסיות אחרות:
461,124	461,981		נכסי חוב סחירים
286,992	286,100	(4)	נכסי חוב שאינם סחירים
26,497	26,497		מניות
440,867	440,867		אחרות
1214,480	1,215,445		סך כל השקעות פיננסיות אחרות
174,082	174,082		מזומנים ושווי מזומנים
2,369,970	2,494,686		סך כל הנכסים
			הון
590,883	594,225		הון רובד 1 בסיסי
590,883	594,225		סך כל ההון
			התחייבויות:
1,373,737	1,506,998	(5)	התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה
57,403	-	(6)	מרווח סיכון (RM)
-	1,111	(7)	התחייבויות בגין מסים נדחים, נטו
347,947	392,352	(8)	זכאים ויתרות זכות אחרות
1,779,087	1,900,461		סך כל ההתחייבויות
2,369,970	2,494,686		סך כל ההון וההתחייבויות

3. מאזן כלכלי (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2022			
מאזן כלכלי	מאזן לפי תקינה חשבונאית	הערות	
<u>אלפי ש"ח</u>			
<u>מבוקר</u>			
-	16,386	(1)	נכסים: נכסים בלתי מוחשיים
2,619	624		נכסי מיסים נדחים, נטו
-	34,393	(2)	הוצאות רכישה נדחות
10,687	10,687	(3)	רכוש קבוע השקעות בחברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח :
18,155	18,155		חברה מנהלת
13,605	17,355		חברות מוחזקות אחרות
31,760	35,510		סך כל השקעות בחברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח
519,570	565,919	(5)	נכסי ביטוח משנה
177,528	177,528		חייבים ויתרות חובה
			השקעות פיננסיות אחרות:
450,621	451,426		נכסי חוב סחירים
289,974	279,157	(4)	נכסי חוב שאינם סחירים
67,307	67,307		מניות
394,892	394,892		אחרות
1,202,794	1,192,782		סך כל השקעות פיננסיות אחרות
121,983	121,983		מזומנים ושווי מזומנים
<u>2,066,941</u>	<u>2,155,812</u>		סך כל הנכסים
			הון
566,083	575,391		הון רובד 1 בסיסי
566,083	575,391		סך כל ההון
			התחייבויות:
1,240,388	1,344,984	(5)	התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה
53,028	-	(6)	מרווח סיכון (RM)
-	-	(7)	התחייבויות בגין מסים נדחים, נטו
207,442	235,437	(8)	זכאים ויתרות זכות אחרות
1,500,858	1,580,421		סך כל ההתחייבויות
<u>2,066,941</u>	<u>2,155,812</u>		סך כל ההון וההתחייבויות

3. מאזן כלכלי (המשך)

א. מידע אודות המאזן הכלכלי

השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות במאזן הכלכלי חושב בהתאם להוראות הכלולות בפרק המדידה של נכסים והתחייבויות לצורכי הדוחות הכספיים, בחוזר המאוחד (קודקס הרגולציה), למעט פריטים שנקבע לגביהם אחרת בחוזר הסולבנסי, כדלהלן:

- (1) נכסים בלתי מוחשיים - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן א', חברת ביטוח תעריך נכסים בלתי מוחשיים בשווי אפס.
- (2) הוצאות רכישה נדחות - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן א', חברת ביטוח תעריך הוצאות רכישה נדחות בשווי אפס. יצוין כי שווי הרווחים העתידיים הגלומים בחוזי הביטוח הובא בחשבון בסעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי.
- (3) השקעה בחברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן ב', החישוב נעשה בשיטת השווי המאזני המותאם, בהתאם להוראות החוזר לעניין חברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח. בהתאם לשיטה זו נכלל חלקה של האגודה בחברות המוחזקות על בסיס חלקה היחסי בעודף הנכסים על ההתחייבויות שלהן המחושב על בסיס הדוחות הכספיים שלהן לאחר מחיקת הנכסים הבלתי מוחשיים. בחברות מוחזקות בהן המאזן הכלכלי משקף עודף התחייבויות על נכסים, שווי ההשקעה יעמוד על אפס ולא יהיה שלילי וזאת כאשר ערכה במאזן החשבונאי חיובי. הערך הכלכלי של החברות המוחזקות אינו כולל את הרווחים הגלומים בחברות אלו.
- (4) נכסי חוב שאינם סחירים - בהתאם לחלק א' פרק 1, שווים ההוגן של נכסי חוב בלתי סחירים מחושב לפי מודל המבוסס על היוון תזרימי המזומנים כאשר שיעורי הריבית להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוט מחירים ושיעורי ריבית לגופים מוסדיים.
- (5) התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה ונכסי ביטוח משנה - בהתאם לחלק א' פרק 4 של חוזר סולבנסי- על בסיס אומדן מיטבי (ראה הגדרות). עלות תביעות, בגין נזקים עתידיים ונזקים שאירעו אך טרם שולמה התביעה בגינם מחושבים בהתאם לניסיון העבר של האגודה בענפים השונים בקשר לשיעורי התביעות, גובה התביעות וקצב תשלומי התביעות בענפים בעלי זנב ארוך.
- (6) מרווח סיכון - בהתאם לחלק א' פרק 4 סימן ד', סימן משנה 5 (1) סכום נוסף על האומדן המיטבי המשקף את עלות ההון הכוללת שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת או מבטח משנה ידרשו, לצורך קבלת התחייבויות הביטוח של חברת ביטוח, בהתאם להוראות.
- (7) ההתחייבויות בגין מיסים נדחים, נטו בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן ג', החישוב הנו על בסיס הפער בין השווי שיוחס לנכסים וההתחייבויות במאזן הכלכלי לבין השווי שמיוחס להם לצרכי מס בהתאם להוראות ההכרה, המדידה וההצגה של תקן חשבונאות בינלאומי 12 (IAS 12). ההכרה בנכסי מיסים נדחים תתאפשר רק אם האגודה תעמוד במבחנים הכלולים בחוזר הסולבנסי וזאת בנוסף על המבחנים הכלולים בתקן החשבונאות האמור.
- (8) זכאים ויתרות זכות - בהתאם לחלק א' פרק 1 (א), חלק מהיתרות בסעיף זה חושבו בהתאם לעקרונות הכלליים לעניין המאזן הכלכלי.

3. מאזן כלכלי (המשך)

ב. הרכב ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח

ליום 30 ביוני 2023		
אומדן מיטבי (BE) של התחייבויות		
ברוטו	ביטוח משנה	שייר
אלפי ש"ח		
בלתי מבוקר		
1,373,737	618,516	755,222
1,373,737	618,516	755,222

התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה:
חוזי ביטוח כללי וביטוח בריאות קצר טווח (NSLT)

סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח

ליום 31 בדצמבר 2022		
אומדן מיטבי (BE) של התחייבויות		
ברוטו	ביטוח משנה	שייר
אלפי ש"ח		
מבוקר		
1,240,388	519,570	720,818
1,240,388	519,570	720,818

התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה:
חוזי ביטוח כללי וביטוח בריאות קצר טווח (NSLT)

סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח

(*) שינויים עיקריים לעומת 31 בדצמבר 2022

1. התחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו - הגידול ביחס ל 31 בדצמבר 2022, נובע בעיקרו מגידול חשבונאי של ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו (גדלו בכ- 162 מיליון ש"ח בשווי החשבונאי) וזאת בעיקר עקב גידול במכירות של האגודה.

2. נכסי ביטוח משנה - הגידול ביחס ל 31 בדצמבר 2022, נובע בעיקרו מגידול חשבונאי של נכסי מבטח המשנה (גדל בכ- 112 מיליון ש"ח בשווי החשבונאי) וזאת בעיקר גידול במכירות של האגודה.

4. הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

ליום 30 ביוני 2023					
בהתחשב בהוראות בתקופת הפריסה	סה"כ	הון רובד 1			
		הון רובד 2 אלפי ש"ח	הון רובד 1 נוסף	הון רובד 1 בסיסי	
בלתי מבוקר					
590,883	590,883	-	-	590,883	הון עצמי
(3,715)	(3,715)	-	-	(3,715)	ניכויים מהון רובד 1 (א)
-	-	-	-	-	הפחתות (ב)
-	-	-	-	-	חריגה ממגבלות כמותיות (ג)
<u>587,168</u>	<u>587,168</u>	-	-	<u>587,168</u>	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (ד)

ליום 31 בדצמבר 2022					
בהתחשב בהוראות בתקופת הפריסה	סה"כ	הון רובד 1			
		הון רובד 2 אלפי ש"ח	הון רובד 1 נוסף	הון רובד 1 בסיסי	
מבוקר					
566,083	566,083	-	-	566,083	הון עצמי
(43,964)	(43,964)	-	-	(43,964)	ניכויים מהון רובד 1 (א)
-	-	-	-	-	הפחתות (ב)
-	-	-	-	-	חריגה ממגבלות כמותיות (ג)
<u>522,119</u>	<u>522,119</u>	-	-	<u>522,119</u>	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (ד)

- (א) ניכויים מהון רובד 1 - בהתאם להגדרת "הון רובד 1 בסיסי" בנספח לחוזר סולבנסי, ניכויים אלה כוללים את סכום הנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות בשל חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה בניגוד לתקנות כללי ההשקעה וסכום דיבידנד שהוכרז לאחר יום הדוח ועד ליום פרסום הדוח.
- (ב) הפחתות - בהתאם להוראות פרק 6 בחלק ב' "הוראות לעניין הון עצמי של חברת ביטוח" של חוזר סולבנסי.
- (ג) חריגה ממגבלות כמותיות - בהתאם להוראות פרק 2 בחלק ב' "הוראות לעניין הון עצמי של חברת ביטוח" לנספח "משטר כושר פירעון כלכלי".
- (ד) הרכב הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון:

ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 30 ביוני 2023	
באלפי ש"ח		
מבוקר	בלתי מבוקר	הון רובד 1 בסיסי וסך הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
<u>522,119</u>	<u>587,168</u>	

לפרטים אודות מידע בדבר הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות ראה [סעיף 7](#) להלן.

5. הון נדרש לכושר פירעון (SCR)

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני
2022	2023
דרישת הון	דרישת הון
אלפי ש"ח	
מבוקר	בלתי מבוקר
235,105	247,827
32,259	37,233
221	397
<u>200,917</u>	<u>208,388</u>
468,502	493,845
<u>(107,111)</u>	<u>(113,738)</u>
361,391	380,107
37,212	41,212
<u>(15,451)</u>	<u>(18,313)</u>
<u>8,270</u>	<u>8,314</u>
<u>391,422</u>	<u>411,320</u>
<u>90%</u>	<u>90%</u>
<u>352,279</u>	<u>370,188</u>

הון נדרש בסיסי לכושר פירעון (BSCR):

הון נדרש בשל רכיב סיכון שוק (*)

הון נדרש בשל רכיב סיכון צד נגדי

הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח בריאות (NSLT)

הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח כללי

סה"כ

השפעת הפיזור בין רכיבי הסיכון

סה"כ הון נדרש בסיסי לכושר פירעון BSCR

הון נדרש בשל סיכון תפעולי

התאמה לספיגת הפסדים בשל נכס מס נדחה

הון נדרש בשל חברה מנהלת

סה"כ הון נדרש לכושר פירעון (SCR) בהתחשב בהתאמת תרחיש מניות

שיעור הון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה מ- SCR (באחוזים)

סה"כ הון נדרש לכושר פירעון בהתחשב בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות

(* בהתאמת תרחיש מניות).

לפרטים אודות מידע בדבר הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות ראה [סעיף 7](#) להלן.

שינויים עיקריים בהון הנדרש לכושר פירעון לעומת 31 בדצמבר 2022

1. הגידול בהון הנדרש בגין רכיב סיכון שוק ביחס ל 31 בדצמבר 2022, נובע בעיקר מעלייה בדרישת ההון מסיכון ריבית וזאת בעיקר עקב גידול בהתחייבויות הביטוחיות והלא ביטוחיות ובנוסף מגידול בדרישת ההון מסיכון ריכוזיות בעיקר עקב השקעות נוספות בקבוצות חשיפה קיימות.
2. הגידול בהון הנדרש בגין רכיב סיכון צד נגדי נובע בעיקר מגידול ביתרות המזומנים של האגודה וכמו כן מגידול ביתרות המסווגות כ "טייפ 2", בעיקר פרמיות לגבייה בפיגור של מעל ל 3 חודשים.

5. הון נדרש לכושר פירעון (SCR) (המשך)
שינויים עיקריים בהון הנדרש לכושר פירעון לעומת אשתקד (המשך)
3. הגידול בדרישת ההון בגין רכיב סיכון חיתום ביטוח כללי ביחס ל 31 בדצמבר 2022, נובע בעיקר עקב העלייה בסיכון פרמיות ורזרבות וזאת עקב גידול ב BE של ההתחייבויות הביטוחיות בשייר וכמו כן גידול בפרמיה שהורווחה.
4. הגידול בפזור בין רכיבי הסיכון, נובע בעיקר עקב גידול הפזור בין הסיכונים השונים המרכיבים את רכיב סיכון השוק.
5. הגידול בדרישת ההון בגין רכיב סיכון תפעולי ביחס ל 31 בדצמבר 2022, נובע מגידול בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר.

6. סף הון (MCR)

(א) סף הון (MCR)

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני
2022	2023
אלפי ש"ח	
מבוקר	בלתי מבוקר
68,671	73,758
88,070	92,547
158,526	166,584
88,070	92,547

סף הון לפי נוסחת MCR

גבול תחתון (25% מהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה)

גבול עליון (45% מהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה)

סף הון (MCR)

(ב) הון עצמי לעניין סף הון:

ליום 30 ביוני 2023		
סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1
אלפי ש"ח		
בלתי מבוקר		
587,168	-	587,168
-	-	-
587,168	-	587,168

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון לפי [סעיף 4](#)

חריגה ממגבלות כמותיות בשל סף הון (*)

הון עצמי לעניין סף הון

ליום 31 בדצמבר 2022		
סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1
אלפי ש"ח		
מבוקר		
522,119	-	522,119
-	-	-
522,119	-	522,119

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון לפי [סעיף 4](#)

חריגה ממגבלות כמותיות בשל סף הון (*)

הון עצמי לעניין סף הון

(*) בהתאם להוראות פרק 3 בחלק ב' לנספח כושר פירעון כלכלי, הון רובד 2 לא יעלה על 20% מ-

.MCR

7. השפעת יישום ההוראות לתקופת הפריסה

ליום 30 ביוני 2023						
סה"כ ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות	השפעת שיעור של 50% הון רובד 2 בתקופת הפריסה	השפעת גידול הדרגתי בהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה	השפעת התאמת תרחיש מניות	השפעת הכללה של ניכוי בתקופת הפריסה	כולל יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות	
בלתי מבוקר						
אלפי ש"ח						
1,431,140	-	-	-	-	1,431,140	סך התחייבויות ביטוח, לרבות מרווח הסיכון (RM)
587,168	-	-	-	-	587,168	הון רובד 1 בסיסי
587,168	-	-	-	-	587,168	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
426,459	-	(41,132)	(15,139)	-	370,188	הון נדרש לכושר פירעון
ליום 31 בדצמבר 2022						
סה"כ ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות	השפעת שיעור של 50% הון רובד 2 בתקופת הפריסה	השפעת גידול הדרגתי בהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה	השפעת התאמת תרחיש מניות	השפעת הכללה של ניכוי בתקופת הפריסה	כולל יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות	
מבוקר						
אלפי ש"ח						
1,293,415	-	-	-	-	1,293,415	סך התחייבויות ביטוח, לרבות מרווח הסיכון (RM)
522,119	-	-	-	-	522,119	הון רובד 1 בסיסי
522,119	-	-	-	-	522,119	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
405,215	-	(40,522)	(12,414)	-	352,279	הון נדרש לכושר פירעון

לתיאור של הוראות המעבר החלות על האגודה בתקופת הפריסה, ראה [סעיף 1 א'](#) לעיל.

8. מגבלות על חלוקת דיבידנד

מדיניות האגודה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה להבטחת כושר הפירעון שלה ויכולתה לעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים, לשמר את יכולת האגודה להמשיך את פעילותה העסקית וכדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה. האגודה בהיותה גוף מוסדי, כפופה לדרישות הון הנקבעות על-ידי הממונה.

בחודש מרס 2019, קבע הוועד המנהל של האגודה יעד יחס כושר פירעון מבוסס סולבנסי II (להלן - יעד הון) - יחס הון מבוסס סולבנסי II לא יפחת מ- 115% ועודף הון של 50 מיליון לכל הפחות.

הוראות הפיקוח בקשר לחלוקת דיבידנד

בהתאם למכתב שפרסמה הממונה, בחודש אוקטובר 2017, (להלן - המכתב) חברת ביטוח תהיה רשאית לחלק דיבידנד רק אם לאחר ביצוע החלוקה יש לחברה יחס כושר פירעון לפי חוזר סולבנסי בשיעור של לפחות 100%, כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע הוועד המנהל של האגודה. היחס האמור יחושב ללא ההקלה שניתנה בגין הפרש מקורי המיוחס לרכישת פעילות של קופות גמל וחברות מנהלות. בנוסף, נקבעו במכתב הוראות דיווח לממונה.

להלן נתונים על יחס כושר פירעון כלכלי של האגודה כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע הוועד המנהל של האגודה. יחס זה גבוה מיחס כושר הפירעון הנדרש על פי המכתב.

נתונים ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות

ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 30 ביוני 2023
מבוקר	בלתי מבוקר
אלפי ש"ח	
522,119	587,168
405,215	426,459
116,904	160,709
128.8%	137.7%

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון - ראה [סעיף 7](#)

הון נדרש לכושר פירעון (SCR) - ראה [סעיף 7](#)

עודף
יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

עודף ההון לאחר פעולות הוניות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון, ביחס ליעד הוועד המנהל:

115%	115%
56,122	96,741

יעד יחס כושר הפירעון הכלכלי שקבע הוועד המנהל (באחוזים)

עודף הון ביחס ליעד (אלפי ש"ח)

שינויים עיקריים לעומת 31 בדצמבר 2022

להסבר בדבר שינויים בהון העצמי לעניין הון נדרש ראה [סעיף 2](#) לעיל.

להסבר בדבר שינויים בהון הנדרש לכושר פירעון ראה [סעיף 2 ו-5](#) לעיל.

29 בנובמבר, 2023

מאור שטרן מנהל סיכונים	פזית כהן חזות מנהלת כללית	דורון סט י"ר הוועד המנהל	תאריך אישור הדוח
---------------------------	------------------------------	-----------------------------	------------------